Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Najer Folksblat

פרייז 20 גראשען

הייגט 8 זייטען

לאדזשער פאלקסבלאט

אומפארטייאישע פאליטיש - געזעלשאפטליכע טאג - צייטונג

Nr. 136 (1131)	Łódź, Wtorek 14 Czerwca 1927	פינפטער יאהרגאנג	לאדז, דינסטאג יד סיון תרפ״ז.	Nr. 136 1131

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 24-71. | Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, Tel. 24,71.

מארגען שטאנד-געריכט איבער קאווערדא

שרעקליכע רציחה איבער אידישע פאמיליע אין טשענסטאכאוו

מארגען שטאנד-געריכט איבער קאווערדא.

וו א ר ש א, 13 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). דאס שנעל-געריכט איבערן מערדער קאווערדא איז בעשטימט געווארען אויף מארגען (מיטוואך). דער פארזיצענדער פון שטאנד-געריכט יאן גומינסקי האט היינט איבערגעגעבען דעם אנגעקלאגטען דעם בעשולדיגונגס-אקט, מיטטיילענדיג איהם, אז זיין פראצעס וועט פארקומען דעם 15 יוני 10 א זייגער אינדערפריה. אלס בעשולדיגער וועט ארויסטרעטען פראקוראר רודניצקי.

ווענען ענטפערען די סאוויעטען

ווערט דערווייל נאך נישט געבראכט.

וו א ר ש א, 13 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). ווי מיר דערוויסען זיך וועט ערשט מיטוואך פארקומען די זיצונג פון מיניסטאָרען-ראט, אויף וועלכער עס וועט בעטראכט ווערען די פראגע ווענען ענטפערען די סאָוויעטען אויף זייער לעצטער נאטע צו פוילען וועגען דעם מארד איבער וואיקאוו.

געשלעגען און שיסעריי

צווישען די יודישע טרעגער-ארבייטער אין ווארשא.

וו א ר ש א, 13 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). אין צוזאמענהאנג מיט דער געקטינער שיסעריי אויפ׳ן טרעגער-ארבייטער צוזאמענפאהר זענען היינט א גאנצען טאג פארגעקומען אומאויפהערליכע געשלעגערייען.

האלב 11 א זייגער איז אויף וואליגסקא גאס פארגעקומען א גרויס געשלעג. ביידע צדדים בעשולדיגען זיך איינער דעם אנדערען אין אנהויבען די שיסעריי אויף נאלעווקי 17. ס׳איז נישט בלויז אפגעגאנגען מיט קלעפ, נאר אין דער ארביים זענען אויך געווען רעוואלווערען. אויף דעם ארט איז שווער פערוואונדעט געווארען דער 22-יעהריגער טרעגער דוד שיפעלשטיין פון מילא 62. ווען די פאליציי איז אנגעקומען האט איינער פון די שלעגער זיך ארויסגעכאפט אויף א טראמוואי. די פאליציי איז ארויף אויפ׳ן טראמוואי, און געבען דעם ארט, וואו ס׳איז געזעסען יוסף קאלנישאנסקי האט מען געפונען א מויזער-ביקס מיט 7 קוילען, 2 קוילען זענען שוין געווען אויסגעשאסען. קאלנישאנסקי און נאך 5 פערזאן זענען פערהאלטען געווארען.

א גרויס געשלעג איז אויך פארגעקומען אויף עק לובעצקא און אסטראוויסקא. דא איז פערוואונדעט געווארען שמחה לאפושיגיק.

אויף וואלינסקא גאס איז אין אווענד פערוואונדעט געווארען דער אנפיהרער פון די קוילען-טרעגער דוד מילנער.

פאלשע ידיעות וועגען ירידה פון דאלאר.

וו א ר ש א, 13. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). אין דער געכטיגער אווענד-פרעסע זענען פארהאן ידיעות וועגען א געוואלדיגע שטייגערונג פון פוילישען זלאטי אין ניו-יארק, ווי מיר דערוויסען זיך שטימט די ידיעה אבסאלוט נישט מיט דער ווירקליכקייט.

אפגעווארפען די אנקלאגע פון דער ליסטע נומער 10.

וו א ר ש א, 13 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) דאס אינערן-מיניסטעריום האט אפגעווארפען די אנקלאגע פון דער ליסטע נומער 10 געגען פסל׳ען די דאזיגע ליסטע צו די ווארשאווער שטאט-ראט וועהלען.

דאס אינערן-מיניסטעריום האט בעשטעטיגט דעם בעשלוס פון דער הויפט-וואהל-קאמיסיע.

טעראר אין רוסלאנד.

ב ע ר ל י ן, 13 (סב. פעל.) „12 אוהר-בלאט" מעלדעט, אז אין מאסקווע איז ערמארדעט געווארען דער מיטגליד פון דער קאמוניסטישער אקאדעמיע, גינזבורג (טוראוו).

אויפרעגונג אין פינלאנד

צוליב׳ן טעראר אין רוסלאנד.

ה ע ל ז י נ ג פ א ר ס, 13 (אטע) דאס דערשיסען פון פינלענדישען אפיציר עלווענגרען אין מאסקווא האט אין גאנץ פינלאנד געמאכט א גרויסען רושם.

די גאנצע פרעסע איז געווענדעט געגען די מעטאדען פון טעראר. די פינלענדישע רעגירונג האט איבערגעשיקט די סאוויעטען א פייערליכען פראטעסט.

אייביגער פריינדשאפטס-אבמאך

צווישען פראנקרייך און אמעריקא.

פ א ר י ז, 13 (סב. פעל.) דער אמעריקאנישער אמבאסאדאר אין פאריז האט אפיציעל ערקלעהרט דער פראנצויזישער רעגירונג, אז די אמעריקאנישע רעגירונג וועט אנהויבען אונטערהאנדלונגען מיט פראנקרייך וועגען שליסען אן אייביגען פריינדשאפטס-אבמאך.

בלוטיגע קאמפען אין פאריז

בעת׳ן ארעסטירען דעם אנפיהרער פון די מאנארכיסטען דאדע.

פ א ר י ז, 13 (אטע) דער מאנארכיסטישער אנפיהרער, רעדאקטאר פון „אקציאן - פראנסע", דאדע איז דורכ׳ן געריכט פער׳משפט געווארען אויף א האלב יאהר תפיסה. איצט איז געקומען דער טערמין ווען דאדע האט געדארפט געהען אפזיצען זיין שטראף. דאדע׳ס אנהענגער האבען אבער זייער אנפיהרער פערבאריקאדירט אין רעדאקציע און נישט געלאזט איהם ארעסטירען.

היינט 7 א זייגער אין דערפריה איז די פאליציי צוגעטרעטען צו שטורמען די באריקאדען. אנ׳ערך הונדערט פערזאן האבען זיך געפונען אין דער רעדאקציע פון „אקציאן-פראנסע" און נישט צוגעלאזען די פאליציי, ווארפענדיג פערשידענע מכשירים. די פאליציי האט ארייגגעלאזען א שטארקען שטראם וואסער אינ׳ם בנין.

בעת די קאמפען זענען 40 פערזאן פערוואונדעט געווארען פון זיי 3 שווער. 30 זענען ארעסטירט געווארען און 20 זענען אליין ארויסגעגאנגען פון אונטער די באריקאדעס.

דאדע איז ארעסטירט.

דערשאסען דריי יודישע נפשות

אין זיך אליין גענומען דאס לעבען.

שרעקליכע רציחה אין טשענסטאכאוו.

ט ש ע נ ס ט א כ א ו, 13 (טעלעפאניש) שבת אין אווענד איז דא פארגעקומען א שרעקליכע רציחה איבער א יודישע פאמיליע. דער פאראפאל האט אין שטאט געמאכט א שרעקליכען רושם.

אויף דער 2-טער אלעע 31 וואוינט דער יודישער איגוש. עלעקטראטעכניק דאווידאוויטש. שבת איז דאווידאוויטש נישט געווען אין טשענסטאכאוו.

ארום 9 אין אווענד איז צו דער פרוי דאווידאוויטש אריינגעקומען דער 33-יעהריגער ארבייטער פון דאווידאוויטשען עדווארד קאלטוניאק און געמאהנט א חוב פון 70 זלאטעס, פרוי דאווידאוויטש האט דעם ארבייטער געהייסען קומען צומארגענס.

ס׳איז ענטשטאנען א סכסוך און קאלטוניאק האט ארויסגעכאפט א רעוואלווער און אנגעהויבען שיסען. די קוילען האבען געטראפען די פרוי עמיליא דאווידאוויטש, איהר זוהן מאקס 20 יאהר אלט, וועלכער איז געזעסען ביים טיש און דאס דינסטמיידעל אננא נאוואק 18 יאהר, וועלכע איז אריינגעקומען צו לויפען פון דער קיך.

אלע דריי זענען שטערבליך פערוואונדעט געווארען, דער מערדער האט דאן זיך אליין געשאסען אין שלייף און געבליבען ליגען א טויטער.

די ערשטע אויספארשונג האט פעסטגעשטעלט, אז קאלטוניאק האט אויסגעפיהרט זיין וואהנזיניגע טאט אויס נקמה צו דער פאמיליע דאווידאוויטש.

די בילליגסטע קוועלע

פון פערפומען, זייפען, פודער, געזיכטס-קרעמען.

פערשידענע צאהן-פאסטעס פון די בעסטע אויסלענדישע פירמען איז צו בעקומען נור ביי דער האנדלונגס-פירמע

S.Buchwajc, Łódź

Piotrkowska 22, tel. 31-43.

נאך קורצע און שווערע ליידען איז געשטארבען אונזער אונפערגעסליכער פאטער. שוויגער-פאטער, גרויספאטער, ברודער און אנקעל

ג. ע. נטע זעריקער

אין עלטער פון 75 יאהר.

די לויה וועט פארקומען היינט, דינסטאג, דעם 14-טען יוני, 3 א זייגער נאכמיטאג פון טרויער-הויז אלעע 1-טער מאי (פאסאזש-שולץ) 25, וועגען וואס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע פאמיליע.

568

זאל פילהארמאניע

דירעקציע: א. שטרויך.

דאנערשטאג, דעם 16. יוני ד. י. 4 א זייגער נאכמיטאג קומט פאר צום ערשטען מאל אין לאדז

א גרויסער טאנץ-רעציטאל פונ׳ם פענאמענאלען 6-יעהריגען וואונדער-קינד

מרימ׳ל דייכעס

וועלכע האט אויפגעטרעטען אין ווארשא מיט א ריזען-ערפאלג אונטער׳ן פראטעקטאראט פון פרוי מארשאל פילסודסקא מיט׳ן אנטייל פון Jan Mrozinski ארטיסט פון לאדזער פוילישען שטאט-טעאטער און פראפ. י. הירשפעלד. ~~ בילעטען פארפערקויף אין פילהארמאניע-קאסע.

דער קראַנקער מלוכה-פּרעזידענט

וועגן צונויפֿרופֿן די אויסערגעוויינלעכע סעסיע פֿון סיים.

וואַרשע, 13 (טעלעפאָניש פֿון אונזער קאָרעספּאָנדענט). דער מלוכה-פּרעזידענט האָט הײַנט אונטערגעשריבן דעם דעקרעט וועגן צונויפֿרופֿן די אויסערגעוויינלעכע סעסיע פֿון סיים אויף דעם 20-טן יוני.

פּרעז. קולידזש פֿערענטפֿערט זיך:

פֿאַר וואָס ער האָט נישט דערמאָנט לעווין'ס נאָמען.

ניו-יאָרק, 13 (י.ט.א. טעלעגראַפֿיש) די אַמעריקאַנער פּרעסע ווײַזט-אַרויס אַ גרויס אונצופֿרידנקייט דערמיט, וואָס אין דער גראַטולאַציע צום אַמעריקאַנער באָטשאַפֿטער אין בערלין אין צוזאַמענהאַנג מיט שאַמבערלען'ס און לעווין'ס לופֿט-רײַזע איבער'ן אָקעאַן, איז נישט דערמאָנט לעווין'ס נאָמען.

די צײַטונגען ווײַזן אָן, אַז דאָס איז אַ רעזולטאַט פֿון דער פּערזענלעכער קאַמפּאַניע, וואָס דער גענעראַל פּאָסט-דירעקטאָר פֿירט געגן לעווין'ען. די קאַנצעלאַריע פֿון פּרעזידענט קולידזש האָט צוליב דעם אַרויסגעגעבן אַ קאָמוניקאַט, אַז דער פּרעזידענט איז נישט אויסען געווען גרינגצושעצן לעווין'ען. די באַשולדיקונגען פֿון גענעראַל פּאָסט-דירעקטאָר געגן לעווין'ען האָלט דער פּרעזידענט פֿאַר אומבאַגרינדעטע.

ווײַטער ווערט אין קאָמוניקאַט אָנגעוויזן, אַז אין דער באַגריסונגס-דעפּעשע צום פּרעזידענט הינדענבורג האָט פּרעזידענט קולידזש יאָ דערמאָנט לעווין'ס נאָמען.

ענגלישע רעגירונג נישט געשטיצט די יודען אין ארץ-ישראל

לויט ווי מען דאַרף שטיצן פּיאָנערן פֿון אַ נײַ לאַנד.

לאָנדאָן, 13. (יט"אַ טעלעגראַפֿיש). אויף דער יעהרלעכער פֿערזאַמלונג פֿון עקאָנאָמישן ראַט פֿאַר ארץ-ישראל האָט אַלפֿרעד מאָנד דערקלערט די לאַגע אין ארץ-ישראל און אַנגעוויזן, אַז דער קריזיס אין ארץ-ישראל איז געקומען נישט אומגעריכט. וואָרום דאָרט איז אַ נײַ לאַנד און די יודען האָבן נישט באַקומען די נויטיגע שטיצע פֿון דער רעגירונג, לויט ווי עס דאַרפֿן באַקומען פּיאָנערן פֿון אַ נײַ לאַנד.

דער רעפֿערענט האָט פֿאַרלאַנגט צו שטיצן די טעטיקייט פֿון ווירטשאַפֿטלעכן ראַט אין ארץ-ישראל.

רעזולטאַטן פֿון די קראַנקען-קאַסע-וואַלן אין וולאָצלאַוועק.

וולאָצלאַוועק, 13 (טעלעפאָניש) ווײַטער זענען דאָ פֿאָרגעקומען די וואַלן צום ראַט פֿון דער וולאָצלאַוועקער קראַנקען-קאַסע. די רעזולטאַטן זענען פֿאָלגענדע: ב. ד. 7 מאַנדאַטן (געהאַט 8), פּ.פּ.ס. 4 מאַנדאַטן (געהאַט 13), קאָמוניסטן 16 מאַנדאַטן (געהאַט 9), „בונד") 1 מאַנדאַט (געהאַט 3) „פּועלי-ציון" לינקע 1 מאַנדאַט (געהאַט 0), „פּועלי ציון" רעכטע 1 מאַנדאַט.

באַנקעט אין לאָנדאָן לכבוד פֿעליקס וואַרבורג

לאָנדאָן, 13 (יט"אַ טעלעגראַפֿיש) דער ציוניסטישער עקזעקוטיוו-קאָמיטעט האָט אײַנגעאָרדנט אַ באַנקעט לכבוד פֿעליקס וואַרבורג.

פֿאָרזיצער איז געווען פּראָפֿ. ווײַצמאַן. אין באַנקעט האָבן זיך באַטייליקט: לאָרד רידינג, הערבערט סאַמועל, אַלפֿרעד מאָנד, דער וויצע-מיניסטער פֿאַר קאָלאָניעס, דזשעמס ראָטשילד און אַנדערע.

אינטערנאַציאָנאַלער פֿרויען קאָנגרעס אין גענף

גענף, 13 (יט"אַ טעלעגראַפֿיש) דאָ האָט זיך געעפֿנט דער קאָנגרעס פֿון אינטערנאַציאָנאַלן פֿרויען-ראַט.

עס באַטייליקן זיך פֿאָרשטייער פֿון 40 לענדער. עס זענען אויך פֿאַרהאַן מעהרערע יודישע דעלעגאַטקעס, די רונטער אַנגעזעהענע געזעלשאַפֿטלעכע טוערינ'ס. אויך פֿון ארץ-ישראל איז פֿאַרהאַן אַ יודישע דעלעגאַטקע.

אויף דער זיצונג פֿון דער עמיגראַציע-קאָמיסיע האָט פֿרוי אַבערסאָן רעפֿערירט די פּראָבלעמען פֿון עמיגראַציע און אַרבייטסלאָזיקייט. אין אויסגעפֿיהרט אַז עס איז נויטיג צוזאַמענצואַרבייטן מיט אַלע קאָמיסיעס, וואָס אונטערליגן דעם פֿעלקער-בונד.

נחום סאָקאָלאָוו אין אירלאַנד.

דובלין, 13 (יט"אַ טעלעגראַפֿיש) נחום סאָקאָלאָוו איז אויפֿגענומען געוואָרען דורכ'ן אירלענדישן מלוכה-פּרעזידענט און אויך דורכ'ן גענעראַל-גובערנאַטאָר. נאָכדעם איז ער אויך אויפֿגענומען געוואָרען דורכ'ן וויצע-קעניג אין זײַנע אַפּאַרטאַמענטן.

אויף די הויכגעשטעלטע באַזוכן האָט סאָקאָלאָוו'ן באַגלייט דער הרב הכולל פֿון ענגלאַנד.

סאָקאָלאָוו וויילט אין אירלאַנד אין די אינטערעסן פֿון קרן היסוד.

וואָיכאָווס מערדער וועט פֿערטיידיגט ווערן

דורך די אַדוואָקאַטן פּאַסכאַלסקי, עטינגער און אַנדרעיעוו.

וואַרשע, 13 (טעלעפאָניש). ווי מיר האָבן נעכטן געמאָלדען איז קיין וואַרשע שבת געקומען דער פֿאָטער פֿון באָטשאַפֿטער וואָיקאָוו'ס מערדער, קאָווערדאַ, וועלכער איז ספּעציעל געקומען קיין וואַרשע, כדי אונטערהאַנדלען וועגן פֿערטיידיגער פֿאַר זײַן זוהן.

דער אַלטער קאָווערדאַ האָט באַזוכט אייניגע אַנגעזעהענע וואַרשאַווער אַדוואָקאַטן און אין רעזולטאַט האָבן מסכ'ם געווען איבערצונעהמען די פֿערטיידיגונג פֿון באָטשאַפֿטער וואָיקאָוו'ס מערדער פֿאַר'ן שטאַנד-געריכט די באַריהמטע וואַרשאַווער אַדוואָקאַטן פֿראַנציסעק פּאַסכאַלסקי און מיעטשיסלאַוו עטינגער (דער זוהן).

אויסער די צוויי וואַרשאַווער אַדוואָקאַטן וועט קאָווערדאַ'ן אויך פֿערטיידיגן דער ווילנער אַדוואָקאַט אַנדרעיעוו, וועלכער קומט ספּעציעל קיין וואַרשע.

די ידיעה, אַז פּאַסכאַלסקי נעהמט זיך אונטער צו פֿערטיידיגן וואָיקאָוו'ס מערדער, האָט אַרויסגערופֿן אַ פֿערשטענדלעכע סענסאַציע אין די היגע פּאָליטישע קרייזן, ווייל אַדוו. פּאַסכאַלסקי, חוץ זײַן אַנגעזעהנקייט אַלס איינער פֿון די בעסטע פּוילישע יוריסטן, איז אויך אַן אַנגעזעהענער פּאָליטיקער פֿון רעגירונגס-לאַגער און זײַן קאַנדידאַטור איז אַרויסגערוקט געוואָרען אַלס יוסטיץ-מיניסטער אין מאַרשאַל פּילסודסקי'ס קאַבינעט אַנשטאַט דעם איצטיגען מיניסטער מעישטאָוויטש.

לויט ווי מען דערצעהלט האָט קאָווערדאַ'ס פֿאָטער זיך געווענדעט צו אייניגע אַנדערע בעריהמטע פּוילישע אַדוואָקאַטן, וואָס שטעהען נאָהענט צו די פּוילישע לינקע און דעמאָקראַטישע קרייזן. דערווײַטער זאָל קאָווערדאַ'ס פֿאָטער אויך האָבן פֿאַרגעלעגט די פֿערטיידיגונג פֿון זײַן זוהן די צוויי באַקאַנטע פּ.פּ.ס.-ישע דעפּוטאַטן ד"ר ליבערמאַן און ד"ר מאַרעק און דעם געוועזענעם וויצע-יוסטיץ-מיניסטער דעפּוטאַט שמיראַוסקי.

דאַנגעגן זאָל דער אַלטער קאָווערדאַ איגנאָנצען האָבן אויסגעמיטן די צערקישע אַדוואָקאַטן.

פֿון וואָסערע שטאַנד-פּונקט די צוויי וואַרשאַווער דעמאָקראַטישע אַדוואָקאַטן וועלען פֿערטיידיגען דעם מערדער קאָווערדאַ, איז גאָר, פֿערשטעהט זיך דערווייל נישט באַוואוסט.

פֿלעגפֿאַלס איז די הסכמה פֿון די דערמאָנטע אַדוואָקאַטן געפֿאַלען גאָר אונערוואַרטעט פֿאַר געוויסע פּאָליטישע און געזעלשאַפֿטלעכע קרייזן.

1-טע אָרטאָדאָקסישע 7-קלאַס. מעכטער-שולע
צעגעלניאַנאַ № 24.
„בית-יעקב"
צעגעלניאַנאַ № 24.
צום נײַעם שול-יאָהר עפֿענען מיר-אויסער די 7-קל. לויט פּראָגראַם פֿון פּאָווישעכנע שולע-אַ
4-קל. האַנדעלס-אוין-ווירטשאַפֿטס-גימנאַזיום
שכר-לימוד איז די ערשטע 4 קל. a און b זענען 30-45 זל. אַ כוואַרטעל.
ביי דער שולע עקזיסטירט אַ פֿרעבעל-אַבטיילונג פֿאַר קינדער פֿון 4–7 יאָהר.
עס ווערען אויך געעפֿנט בוכהאַלטעריע- און האַנדעלס-קורסען, ווי אויך „בית-יעקב"-קורסען פֿאַר דערוואַקסענע.
781 די לייטונג.

בית-ספר עממי עברי מעורב
בן שבע מחלקות ע"ש שלום-עליכם
של החברה ליסוד בתי-ספר עממים וגני ילדים עבריים בלודז
7-קלאַסיגע העבּרעאישע קאָעדוקאַציאָנס-עלעמענטאַר-שולע
אויפ'ן נאָמען פֿון שלום-עליכם.
אײַנשרײַבונגען פֿון יונגלעך און מיידלעך פֿון 6 ביז 13 יאָהר ווערען אין אַלע 7 אַבטיילונגען אַנגענומען טעגליך פֿון 9 ביז 2 מיטאָג אין קאַנצעלאַריע פֿון דער שולע, פּאָלודניאָוואַ 11, פּראָנט, 1. שטאָק.
דער פּראָגראַם פֿון דער שולע נעהמט אַרום אַלע געגענשטענדע פֿון די אַלגעמיינע מלוכה'שע שולען, ווי אויך יודישע למודים, ווי: העבּרעאישע שפּראַך, תנ"ך, יודישע געשיכטע, תלמוד און פּלפּתינוגראַפֿיה, דאָס ענדיגען פֿון דער שולע ערמעגליכט דעם אַרײַנטריט אין דער 5. גימנאַזיאַל-קלאַס פֿון די יודישע גימנאַזיעס. 562

רעליגיעזע 8-קל. גימנאַזיום
מיט רעכט פֿון רעגירונגס-גימנאַזיעס
„בית אלפֿנא"
60 צעגעלניאַנאַ 60
די עקזאַמענס פֿאַר נײַע שילער דויערן ווײַטער. אײַנשרײַבונגען טעגליך פֿון 9–1 אין קאַנצעלאַריע פֿון גימנאַזיום. 797

קויפֿט מעבעל
נישט קיין
בעפֿאָר איהר איבערצייגט אײַך נישט, אַז אין מען
מעבעל-געשעפֿט
גדאַנסקאַ (דלוגאַ)
44 Ch. ŁAZNIK
נור ביי מיר קענט איהר שעהנסטע מעבעל קויפֿען פֿערשידענע און ביליג.
באַמערקונג: איך קויף אויך פֿערשידענע מעבעל, דיוואַנען, פּעלצען, נײַ-מאַשינען, סאַמאָוואַרען א. אז. וו.
איך צאָהל די העכסטע פּרײַזען. קומט און איבערצייגט אײַך.

צאָהן-אַרצט LEKARZ-DENTYSTA
St. GELBERG
זאַכאָדניאַ 15, טעל. 31-08
הײַלט גאַנץ פֿערנאַכלעסיגטע ציהן און מונד-קראַנקהייטען. צאָהן-ציהונג אָהן שמערצען, הײַלט מיט ליכט-פֿעשטראַהלונג, ספּעציעלער לאַבאָראַטאָריום פֿון קינסטליכע צייהן. נעהמט אָן פֿון 9–12 און פֿון 3–7 אַ זייגער אָוונט. ביליגע פּרײַזען. 1481

דאַנטיסט און צאָהנטעכניק
י. ביטענסקי
5 קאָנסטאַנטינער 5
נעהמט אָן אַלע טאָג פֿון 9 פֿריה ביז 8 אָוונט.
פּרײַזען ביליגע! [illegible]

געלעגענהייטליך
צו פֿערקויפֿן
30 שול-בענק
צו 2 זיצער. אויך נעהם איך אָן זעמטליכע באַשטעלונגען פֿאַר שול-אײַנריכטונגען.
חסכאַדניאַ 64, שיפּמאַן עט קאָמפּ. 698

אין גאַנץ פּוילען און אויך שוין אין אויסלאַנד רעדט מען נאָר פֿון דער פּעקוועמליכקייט און גוטסקייט פֿון די באַוואוסטע זומער-לאַטשען
LEKKOCHÓD
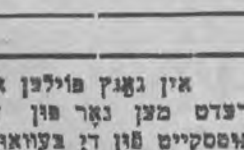
14391 P. N,
בעסטע אַכטונג צו געבען אויפ'ן פּאַטענט-שטעמפּעל. צו באַקומען אין אַלע בעסערע שיך-געשעפֿטן.
הויפּט-פֿערקויף י. אַבראַמאָוויטש, לאָדז, פּאָדזשעטשנאַ 15.

פֿיש לעבעדיגע און טויטע
צו צוגענגליכע פּרײַזען
עמפּפֿעהלט די צענטראַלע פֿיש-האַלע
ביי דער לודקע. 535

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז.
14. יוני. 1927

דער יוד

און מיסטישע סענסאציע.

אז מ'האט ארעסטירט קאָוועדראַ'ן, דעם מינדעריעהריגען גימנאַזיסט און פול-יעהריגען מערדער. האט ער גע- האט דעם רייפען שכל צו דערקלערען, אז מיינען האט ער געמיינט צו דער- הרג'ענען אין וואָיקאָוו'ן אַ יודען און על-פי טעות האט ער דער'הרג'עט אַ קריסט...

די יודישע ציימונגען האבען ווידער אויפגעכאפּט די פלינק-פיסיגע ידיעה, אז בעת דער מעדיצינישער אונטערזו- כונג האט זיך ארויסגעוויזען, דאס וואָיקאָוו איז אַ גע'מל'ט'ער...

מסתמא איז דאָך דאס געווען אַ זעהר וויכטיגער ענין, וואס מ'האט געלויגען פאר נויטיג דערויף צו ווענדען די אל- געמיינע יודישע אויפמערקזאמקייט, און בעסאנט דערמיט, אז דער דער'הרג'עטער אמבאסאדאר איז אויך געפאלען אַ קרבן פון זיין כלומר'שטער יודיש- קייט.

די רוסישע עמיגראציע - ציימונגען, וואס שליגגען איין אלע טאג עמליכע באלשעוויקעס ביי יעדען עסען, און געהען דעריבער ארום מיט פערדאָר- בענע מאגענס און קאליע געמאכטע גע- מיטער, האבען, זעלבסטפערשטענדליך, אויך מודיע געווען אין דער וועלט, אז דער טראגיש אומגעקומענער גע- זאנדטער איז אַ יוד.

און עס איז אזוי ווייט דערגאנגען, אז מען האט געמוזט בעצייטענס אפּ- לייקענען די דאזיגע מייגונג, כדי וואהר- שיינליך, צו אויסמיידען פערשידענע אונאנגענעהמע מיספערשטענדנישען.

הכלל, דערמיט, אז וואָיקאָוו איז גע- ווען נישט קיין יוד, גאר אַ כאָרוואט ווער דערווייל די „נאציאנאל-פראגע" אין דעם ענין אפּגעלייגט געווארען אין אַ זייט; די דאזיגע שאלה איז נישט בע- ראָטען, און דעריבער איז נויטיג גע- ווען צו ערזעצען די געשפּאַנטע לעזער- קייט מיט אַנ'אנדער שפּיל פון בלינ- דען צופאל, וואס האט פרעטענזיעס אויף מיסטיק.

אט, למשל, בעווייזט מען דעם מיט- טישען „צוזאמענהאנג פון דעם ערמאָר- דעטען מיט'ן מערדער, ווען מען שטעלט צוזאמען זייערע נעמען אויף אזא אופן:

וואָי | קאָוו
קאָוו | ערדא

און דער סוף פון וואָיקאָוו'ס נאמען מיט דעם אנהויב פון קאָוועדראַ'ס זענען פולשטענדיג אידענטיש.

דאָס איז די לעצטע מיסטישע סענ- סאציע, וואס ס'האבען אויסגעוועכט לייכטע קעפּ...

נישקשה, ווייזט אויס, ס'איז נאך נישט אזוי שלעכט, אז מ'הערט נישט אויף ביי יעדער געלעגענהייט צו זו- כען דעם יודען און מען שפּילט זיך מיט מיסטעריע.

מן.

PIEGI
plamy i wątrobiane radykalnie usuwa krem i mydło
LESCHNITZER'A

אָריגינעלע פּרעפּאַראַטען פון דער מאַהרען- אַפּטייק ברעסלוי. צו בעקומען אין די אַפּטעי- קען און סקלאַד-אַפּטעקעס. קרעם זל. 3.15 זייף זל. 2.30 וואו ס'איז נישט צו בעקומען. צו ווענדען זיך דירעקט צו

Aptekarz Drancz i S-ka Bielsko

Dr. med. I. WAJNBERG
Cegielniana 47, tel. 26-02

אינערליכע קראנקהייטען, ספעצ. פאר לונגען- און הערץ-קראנקהייטען, בעשטראלונגען און קינסטליכע בערג-זון.
נעמט אן פון 3—4 נאכמיטאג און פון 4—5 דער לעטשניצע „וואלקא".

„עפּאָכא", „ווארשאוויאנקא" און „גל. פראוודי"

וועגען דער צווייטער סאָוויעטישע נאטע צו פּוילען.

די צווייטע נאטע פון דער סאָוויע- טישער רעגירונג צו פּוילען, וואס איז דערהאלטען געוואָרען אין ווארשא נעכ- טען ביינאכט, האט ארויסגערופען אַנ'- אויפרעגונג אין די פּוילישע פּאָליטישע קרייזען.

וועגען דעם, אז די סאָוויעטען וועט לען שיקען אַ צווייטע נאטע, האט מען שוין גערעדט מיט אַ טאג פריהער, אבער אהן אַ זיכערקייט. מ'האט געגלויבט, אז די פּוילישע נאטע וועט בעפרידיגען מאסקווא און ס'וועט באלד קומען צו אַנ'אויסגלייך. דערפאר האט טאקע דער טאָן און אינהאלט פון דער צווייטער סאָוויעטישער נאטע, וועלכע איז פאר פיל געווען אונערוואַרטעט ארויסגערו- פען אזא אפּקלאנג.

אין דער ווארשאווער פּרעסע האבען זיך אויף דער נאטע אפּגערופען די „עפּאָקא", „ווארשאוויאנקא" און „גלאס פראוודי".

די „עפּאָקא" וועלכע וויל נישט גע- נוי אפּשאצען די נאטע איידער די רע- גירונג וועט אויף איהר ענטפערען, קען זיך אבער נישט אפּהאלטען פון מאר- קירונגען, קודם כל, וועגען דעם טאָן, אין וועלכען זי איז געשריבען.

„די עפענטליכע מיינונג אין פּוילען – שרייבט די ציימונג – מוז מיט פער- וואונדערונג פעסטשטעלען, אז די סאָ- וויעטישע נאטע ענטהאלט פּשוט אונ- דערלאזבארע פּראוואָקאַציעס און פאָדע- רונגען, אז די עפענטליכע מיינונג וועט מוזען ענטפערען אויף דער נאטע, אָדער מיט אַ קאטעגאָרישען אבוואַרפען, אָדער מיט אַ פולער גרינגשעצונג".

די זעלבע ציימונג גיט אַ לייכטע אנדייטונג:

די לעצטע עפּיזאָדען אין שאנכאי, פּעקין, לאנדאן, וואו מ'האט די רוסי- שע קאָמוניסטען גרינגגעשעצט, האבען ארויסגערופען אין מאסקווע בלויז אַנ'- אומעכטיגע אויפרעגונג. צו זעגען נאר אזעלכע פארמען אמבעסטען פערשטענד- ליך פאר'ן קרעמלי?... ווייל וואס בלייבט דען, אז אויס'ן בעסטען ווילען, אויף דער שלום פּאָליטיק ענטפערט מען מיט אַ דראָהונג, אז ס'וועלען קאליע ווע- רען די גוטע שכנ'ישע בעציהונגען?...

די ראטען-רעגירונג האט אַ געלעגענ- הייט צו בעווייזען ווי ווייט זי איז פעראינטערעסירט אין די גוטע שכנ'ישע בעציהונגען".

אין „ווארשאוויאנקא" שרייבט דעפּ. סטראָנסקי, אַ לענגערן ארטיקעל. דאס ערמאָרדען פון וואָיקאָוו'ן – זאגט ער – איז געווע אַנ'אומגליק, וואס האט גע- טראָפען די סאָוויעטען און פּוילען. נישט די פּוילישע רעגירונג און נישט די פּוילישע געזעלשאפט טראָגט די פעראנטוואָרטליכקייט פאר'ן פערברע- כען; זיי פערשטעהן אבער, אז זיי דאר- פען געבען אַ סאטיספאקציע, וואס דריקט זיך אויס אין אַ קאטעגאָרישער פעראורטיילונג, פון דעם פערברעכען און אין דעם פערפאלגען דעם מאָרד, און די סאָוויעטען-רעגירונג ווידער האט געמוזט פערשטעהן, אז די אלע צייכענס פון טרויער, וואס ווארשא האט ארויס- געוויזען, איז געווען דער אויסדרוק פון דער דאזיגער סאטיספאקציע נישט פאר אַ חטא נאר פאר אַנ'אומגליק.

די ציימונג ווייזט אָן, אז די אפּשאָ- צונג פון דער ענגלישער טעטיגקייט, וואס ווערט געמאכט אין דער צווייטער נאטע קען נישט האבען קיין ארט אין אַ נאטע צו פּוילען. די ציימונג פּאָלע- מיזירט מיט די שטעלען פון דער נאטע וועגען ערטיילען בירגערשאפט דורך פּוילען פאר געוועזענע רוסלענדער, און אַפּשטעלענדיג זיך אויף די פאָדערונגען, וואס די סאָוויעטען שטעלען ארויס אין דער נאטע פעדערדיגט זי:

„די פּוילישע רעגירונג האט שוין איהר תשובה פון 9 ה. ח. אייגענטליך ערלעדיגט די זאכליכע זייט פון דער רוסישער נאטע. פּוילען וויל נישט פער- שארפען די לאגע און טוט אלץ כדי עס צו פערמיידען".

פיל שארפער טרעט ארויס דער „גלאס פראוודי". ער ווארפט קאטעגאָ- ריש אפּ די פּראוואָקאציעס פון דער נאָ- טע, וועלכע זענען, זעהט אויס, „נע- שטיצט אויף די אינפאָרמאציעס פון די רויטע קאבינעטען פון דער טשרעזוויי- טשאיקע". פּוילען פיהרט אויס לאיאל דעם ריכטער טראקטאט אויף אזוי פיל, אז זי איז אפילו נאכגעקומען דעם סאָ- וויעטישען פערלאנג וועגען ארויסשיקען פון פּוילען רוסישע אנגעזעהענע טוער, וואס האבען גענאסען פון אזיל-רעכט, און די ציימונג רופט אויס:

ס'איז נישטא קיין געזונד-דענקענדער מענש אויף דער וועלט, וואס זאל נישט איינזעהען די פולע סאטיספאקציע, וועלכע די רעגירונג האט געגעבען די סאָוויעטען ביי אַנ'איינשטימיגער פער- אורטיילונג פונ'ם געשעהענעם מאָרד". די ציימונג שטעלט פעסט, אז אויך די ערשטע ערקלערונגען פון דער סאָוויע- טישער פּרעסע זענען געווען אין דעם זין, און פערענדיגט.

„שטרעבענדיג איינצוהאלטען גוטע שכנ'ישע בעציהונגען מיט די סאָוויעטען, וואס דער ערמאָרדעטער וואָיקאָוו איז דערפון געווען אַ הייסער אנהענגער, האט די פּוילישע רעגירונג געטון אלץ, וואס זי האט געדאַרפט צו טון, לויט די אינטערנאציאָנאלע מנהגים, אום דער טרויעריגער פאקט, וועלכער איז צופעליג פארגעקומען אויף דער פּוילי- שער טעריטאָריע זאל די דאזיגע בע- ציהונגען נישט צושטערען".

יודישע נייעס.

די צוואה פון הערמאן כאנהיים.

ניו-יאָרק, (יט"א) דאָ איז פערע- פענטליכט געוואָרען די צוואה פון נישט- לאנג פערשטאָרבענעם שאַמייסטער פון אמעריקאנער קרן-היסוד און דער ארץ-ישראל-קאמפּאניע הערמאַן קאנהיים. דער פערשטאָרבענער ציוניסטישער עסקן האט איבערגעלאזט 10 000 דאָלאר פאר'ן יודישען נאציאנאל-פאנד און 5000 דאָ- לאר פאר'ן העברעאישען אוניווערזיטעט, ווי אויך קלענערע סומען פאר אנדערע יודישע אינסטיטוציעס. פאר דער נא- ציאנאלער ביבליאָטעק אין ירושלים האט ה' קאנהיים פערשריבען זיין פּרי- וואטע ביכער-זאמלונג און די גאנצע סומע, וואס מען וועט בעקומען נאכ'ן פערקויפען זיין הויז איינריכטונג.

די צאהל פון דער יודישער בעפעלקערונג אין ענגלאנד.

בערלין, (יט"א) אין דעם דייטשען צווימאָנאט-שריפט „דער מארגען" האט ה' רודאָלף שטאהל פערעפענטליכט זיי- נע רייזע-איינדריקען פון ענגלאנד און ער שילדערט גענוי דאס לעבען פון ענגלישען יודענטום. לויט ה' שטאהל'ס אויסרעכנונגען וואוינען אין דער גאנ- צער ענגלישער וועלט-אימפּעריע 600,000 יודען ד. ה. אזוי פיל ווי אין דייטש- לאנד. אין גרויס-בריטאניען לעבען אום- געפעהר פון 250,000 ביז 300,000 יו- דען. די יודישע בעפעלקערונג בעטרעפט דאָרט אַנ'ערך 0,7% פון דער אלגעמיי- נער בעפעלקערונג. פון פערטעל מי- ליאָן יודען אין ענגלאנד וואוינען אין לאנדאן 175,000, ד. ה. 75 פּראָצ. פון די ענגלישע יודען. (אין בערלין וואוינט אַ העלפט פון דייטשען יודענטום).

Dr. med.
EYCHNER Jakób
Aleja 1-go Maja 16, Tel. 11-24
אינערליכע- און קינדער - קראנקהייטען.
נעמט אן פון 6—7, זונטאג פון 3—4

דאס לעבען אין מאסקווע.

איינדרוקע פון אנ'אמעריקאנער זשורנאליסט.

אנ'אמעריקאנער זשורנאליסט וואס וואוינט איצט אין מאסקווע און בע- שרייבט די טאג-טעגליכע פּאסירונגען אין רוסלאנד פאר אַ גרופּע היגע צייטונגען, האט נישט לאנג צוריק געגע- בען די פאלגענדע אינטערעסאנטע כא- ראקטעריסטיק פון אַ וואך אין דער רו- סישער הויפּטשטאָט.

דער פערבאנד פון די סאָוויעטען רעפּובליקען – שרייבט דער אמעריקא- נער זשורנאליסט פון מאסקווע – איז נאך אלץ איינע פון די ווייניגע גרוי- סע מדינות, וואו בעטראַפען קאנען ענטדעקען נייע זאכען פון וועלכע מען האט ביז איצט גאר נישט געוואוסט. אזוי האט אַ בעקאנטער געאָגראף, אָב- רוטשעוו, נישט לאנג צוריק געמאלדען, אז ער האט ענטדעקט אַ נישט אויסגע- פאָרשטע גרופּע בערג פערבאָרגענע אין די וויסטע סטעפּעס פון יאקוטיע, אין צפון סיביר. די דאזיגע בערג-גרופּע געפינט זיך אין דער געגענד פון טייך אידיגערקא. זי ציהט זיך אויף אַ שטח פון דריי ביז פיר טויזענד מייל אין דער לענג און ארום טויזענד מייל אין דער ברייט. אין אַ סך פלעצער זענען די בערג איבער צעהן טויזענד פוס הויך. זיי שטייגען אריבער די קאווקאזער בערג סיי אין דער ברייט, סיי אין דער הויך.

דער חודש מערץ איז אַ חודש פון ימים-טובים און יאהר-טעג. דעם אכטען איז דער יום-טוב פון ארבייט; דער צוועלפטער איז דער יאהר-טאג פון דער שטירצונג פון צארישען רעזשים: דער אכצעהנטער איז דער אפיציעלער יום- טוב צו פייערען דעם אנדענקען פון דער פאריזער קאמונע.

היי-יאהר האט די רוסישע מוזיק-קאנ- סערוואטאריע געפייערט דעם זעכציג- סטען געבורסט-טאג איהרען. די קאנסער- וואטאריע איז געגרינדעט געוואָרען מיט ניקאלאי רובינשטיין'ען אלס דירעקטאָר. ניקאלאי איז געווען אַ ברודער פון דעם וועלט-בעריהמטען קאמפּאָזיטאָר און פּיאניסט אנטאן רובינשטיין. מיט דער גרינדונג פון דער קאנסערוואטאריע האט רוסלאנד אנגעהויבען זיך בעפרייען פון דער איבערהערשאפט פון אויסלענדער אויף דעם מוזיקאלישען געביט. אזעלכע בעריהמטע קאמפּאָזיטאָרען ווי סקריאַ- בין, ראכמאנינאָוו, גיליער, וואסיליענקא און מעטנער, האבען דאָרטען געקראגען זייער מוזיקאלישע ערציהונג. דער הויפּט זאל פון דער קאנסערוואטאריע, בעצי- רענט מיט פּאָרטרעטען פון די בעריהמ- טע קאמפּאָזיטאָרען, איז נאך איצט דער בעליבטסטער זאל פאר קאנצערטען. ווען מען נעהמט אין בעטראכט די היבשע צאָהל נייע טאלאנטירטע יונגע פּיאניסטען, וואס די קאנסערוואטאריע האט ארויסגעגעבען אין די לעצטע פאר סעזאנען, ווי עלינסאָן, אבאלין, ברוש- קאָוו און גינזבורג, וועלכע זענען דאָ בעהערט געוואָרען אפּט, איז די קאנ- סערוואטאריע נאך איצט טריי איהרע שענסטע טראדיציעס.

די מאסקווער אנפאנג-שולען האבען היי-יאהר איבער 160 טויזענד שילער. מיט 40 פּראָצענט מעהר ווי אין 1923. אין די דאזיגע שולען לערנען קינדער פון 8 ביז 12 יאהר. דאס יאהר האט מען געעפענט ספּעציעלע קלאסען פאר די קינדער פון אזעלכע מינאָריטעט פעל- קער. ווי די ציינער און אסיריער, וואס זענען דאָ אַ היבשע צאהל אין מאסקווע ארום 20 פּראָצענט פון די שילער געהערען צו די פּיאָנערען, אנ'- ארגאניזאציע פאר קאמוניסטישע קינ- דער. אַ פּראָבע ווערט געמאכט צו פער- בינדען די עלטערען מיט די פאלקס- שולען, דורך גרינדען עלטערען-ארגאני- זאציעס, וואס זאלען בעשפּרעכען די ארבייט פון די שולען, און איבערהויפּט דיסקוטירען ערציהונגס-פּראָגען.

מען הערט איצט אָפט, אז קינדער לערנען זיך איצט אויס אַ סך לאנגזא- מער צו לעזען שרייבען און רעכענען, ווי אין די יאהרען פון פאר דער רע- וואָלוציע. דאס ערקלערען פיל דערמיט וואס די נייע פּעדאגאגיע פיהרט-איין אזעלכע לימודים, פון וועלכע מען האט פריהער נישט געוואוסט, און די נייע זאכען ציהען אָפּ די אויפמערקזאמקייט פון די הויפּט-לערן-געגענשטאנדען. די אנהענגער פון די נייע מעטאָדען בע- הויפּטען אבער, אז די נייע איינפיהרונ- גען וועלען אין לאנגען לויף ערציהען אַ בעסערען, פעהיגערען מיט שילער. די קאנסערוואטיווע מעהרהייט פון די עלטערען איז אבער פאָרט נישט צופרי- דען מיט די נייע איינפיהרונגען.

אַ סטודענט פון דער מאסקווער מו- זיק קאנסערוואטאריע האט נישט לאנג צוריק, אין די ארכיוון פון דער קאנ- סערוואטאריע ענטדעקט אנ'אָריגינעלען בוך פון בעטהאָווענ'ען, דער נאָטיק- בוך ענטהאלט דעם ערשטען ענטוואורף פון בעטהאָווענס קווארטעטען אין איין מינאָר און „בי" מיידושאָר. די דאזיגע פערצייכנונגען זענען אויסערגעווענליך אינטערעסאנט פאר אַ מוזיקער, ווייל זיי ווארפען אַ נייע ליכט אויף בעטהאָווענ'ס מעטאָדען פון שאפען. די בלעטער נא- מען וועלען פאטאָגראפירט ווערען און דעם זשורנאל פון דער קאנסערוואטא- ריע. די ענטדעקונג איז געווען ספּע- ציעל צייטליך, ווייל גראָד דאן האט מען געפייערט בעטהאָווענ'ס הונדערט- יאהריגען יובילעאום.

דער אפּעטיט פון מאסקווער עולם פאר פּיעסען און קינאָ-בילדער פון דער רוסישער געשיכטע, האלט אין איין וואק- סען. די ערפאלגרייכסטע פּיעסען אויף דער רוסישער ביהנע זענען: אלעקסעי טאָלסטאָי'ס פּיעסע פון לעבען פון דער לעצטער צאריצא, ראספּוטין און ווירו- באָווא און אנדערע; אַ פּיעסע פונ'ם לעבען פון דער אינטעליגענץ, וואס די רעוואָלוציע האט אראפּגעשווענקט. די דאזיגע פּיעסע ווערט געשפּילט אין דעם קונסט טעאטער. אין דעם „קליינעם טעאטער" געהט אויך אַ פּיעסע פון דעם זעלבען טיפּ, וואס הייסט „ליובאָוו יאראָוואיא", אויך פון לעבען פון דער רעוואָלוציע-צייט, נאר איינגאנצען סימ- פּאטיש צו דער רעוואָלוציע און איז דערפאר מעהר בעליבט ביים עולם

די בילעטען - ספּעקולאנטען מאכען גוטע געשעפטען מיט די בילעטען פאר'ן קינאָ-בילד „דער פאל פון די ראמאנאָוס" אין דעם דאזיגען בילד ווערען געוויזען די ערשטע צייטען פון דער מערץ-רעוואָ- לוציע. צוזאמענגעשטעלט איז דאס בילד אייגענטליך פון עכטע אלטע פילמס, וואס האבען געשילדערט די אמאליגע הויף - פערשטעלונגען, מלחמה-סצענעס און פּאסירונגען פון דער רעוואָלוציע. דאס אלץ איז צונויפגעשטעלט געוואָ- רען אין איין סעריע בילדער מיט אַ קאמוניסטישען מוסר-השכל ווי אַ רעוואָ- לוציע דארף זיך ענטוויקלען, און צום סוף ווערט געוויזען אַ גרויס בילד פון לענינ'ען, און דער ארקעסטער שפּילט דעם אינטערנאציאנאל.

א. ברענמאן

נײַער פאלקסבלאט
14 יוני 1927.

דאס לאדזשער לעבען

נײַער פאלקסבלאט
14. יוני 1927.

געכאפט דאס פארל, וועלכעס האט אנגערעדט צום מארד

מערדער סטארטשעווסקי ווערט געשטעלט פאר א שטאנד-געריכט.

(–) ווי מיר האבען שוין מיטגעטיילט אין אונזער נעכטיגען נומער, איז אויף זשגאווסקא 46 אויסגעפיהרט געווארען א שוידערליכער מארד איבער דער פרוי אמאליע טשישעק.

דער מערדער סטאניסלאוו סטאר־טשעווסקי האט, ווי מיר האבען שוין מודיע געווען, אויסגעפיהרט דעם מארד אין אויפטראג פון טשישעק'ס מאן, פע־ליקס. פאר'ן פרייז פון טויזענד זל.

פון די ערשטע ערקלערונגען פונ'ם מערדער, ווייזט זיך ארויס פאלגענדעס:

דער מערדער סטאניסלאוו סטאר־טשעווסקי איז אלט 26 יאהר. ער איז געווען א פאבריק-וועבער און זייט א יאהר איז ער ארבייטסלאז. מיט 3 יאהר צוריק האט ער זיך בעקענט מיט טשי־שעק'ן און זיי פלעגען זיך פון דאן אן אפט צוזאמענטרעפען.

דעם 25. מערץ ה. י. האט טשישעק געטראפען סטארטשעווסקי'ן און באט אין איהם געפרעגט, פארוואס ער איז אזוי מוטלאז און זעהט שלעכט אויס. סטארטשעווסקי האט געענטפערט, אז ער איז ארבייטסלאז און פערדינט נישט, און פאר די 10 זלאטעס א וואך מלוכה־שטיצע מוז ער לעבען.

דערויף האט איהם טשישעק נעזאגט:

– איך האב פאר דיר א פלאן. די וועסט פון מיר בעקומען 1000 זלאטעס און דער'הרג'ע מיין ווייב אמאליע, כדי איך זאל קענען חתונה האבען מיט מיין „קאכאנקע".

וועגען קיין געוויסע פלאן און דעם טאג און אויספיהרען דעם מארד האבען זיי דאן נישט גערעדט.

טשישעק האט ווידער אויפגעזוכט סטארטשעווסקי'ן פאריגע וואך און עס איז בעשלאסען געווארען, אז דער מארד זאל אויסגעפיהרט ווערען היינטיגען זונטאג.

סטארטשעווסקי האט זיך געקויפט א שוסטער-מעסער פאר 70 גראשען און אין אווענד איז ער אריין דורך דער הינ־טער-טיר צו פרוי אמאליע טשישעק און אונטער'ן אויסרייד צו קויפען א שפיל־אינסטרומענט, האט ער אנגעהויבען מיט איהר פערפיהרען א געשפרעך וועגען איהר מאן. פרוי טשישעק האט מיט איהם בישט געוואלט רעדען און איהם געזאגט:

– געהט, איהר זענט נישט בעסער פון מיין מאן!

דערויף האט סטארטשעווסקי ארויס־געכאפט דאס מעסער און עטליכע מאל אריינגעשטאכען אין דער פלייצע און קאפ פון פרוי טשישעק.

די בעפאלענע האט זיך מיט די לעצ־טע כוחות אנגעכאפט אן דער מארינאר־קע פון מערדער און איהם געוואלט פערהאלטען. ער האט זי אבער א ווארף געטון אין דער ערד און – ענטלאפען.

וויסענדיג זיך אריבערלאפען איבער'ן פלויט פון זשגאווסקא 30, זענען אנגע־קומען פאליציאנטען און איהם נעכאפט.

ס'ווייזט זיך ארויס, אז דער מער־דער סטארטשעווסקי איז שוין איינמאל געווען בעשטראפט פאר פאסערייי.

נעכטען אין אווענד איז די לאדזשער פאליציי אוועק אין דער מיהל פון טשי־שעק'ן הינטער שעראדז, ווי טשישעק וואוינט מיט די וויעטשארקאווסקא.

טשישיק דערזעהענדיג פאליציי האט אנגעהויבען צו ענטלויפען. מ'האט איהם אבער פערהאלטען און צוזאמען מיט די וויעטשארקאווסקא נעשמידטע אין קיי־טען אבגעפיהרט קיין שעראדז. פון דארט האט מען זיי מיט דער באהן אבגע־פיהרט קיין לאדז. ביידע ארעסטאנטען ווילען נישט געבען קיין שום ערקלע־רונגען.

דער מערדער סטארטשעווסקי וועט געשטעלט ווערען פאר א שנעל-געריכט.

*

אונזער מיטארבייטער איז נעכטען געווען אויף זשגאווסקא 94, וואו עס וואוינט וויעטשארקאווסקי, דער מאן פון דער וויעטשארקאווסקא, וועלכע איז די אייגענטליכע סיבה פון דעם אויס־געפיהרטען שענדליכען מארד.

וויעטשארקאווסקא'ס וואוינונג איז פערמאכט. ווי די שכנים און די הויז־וועכטערין גיט איבער, האט מען וויע־טשארקאווסקי'ן נעכטען א גאנצען טאג נישט געזעהן. ער האט זיך אויפגע־הויבען גאנץ פריה און איז אוועק, קיי־נער ווייסט נישט וואוהין. די שכנים האלטען, אז ער איז געפאהרען אויפ־זוכען די פרוי.

אין דער גאנצער געגענד ארום ניי־ער'ט ראינאן, איז נעכטען דאס געשפרעך פון טאג געווען—דער שענדליכער מארד איבער דער הענדלערין אמאליע טשישעק ווען ס'איז אין אווענד אנגעקומען די ידיעה, אז טשישעק מיט זיין „קאכאנ־קע" וויעטשארקאווסקא זענען ארע־סטירט, האבען אלע לייכטער אפגע־אטעמט.

פאבאר.

אין דער קאמיסיע נומער 1 (טראגוי־טא 10) דארפען זיך שטעלען:

יאהרגאנג 1906

פירטער פאליציי-קאמיסאריאט.

היינט, דינסטאג, ד. 13 יוני – O. N.

So ביז S R. P.

מארגען, מיטוואך – W.U.T. So

Ż Z.

אין דער קאמיסיע נומער 2

(זאקאנטנא 82).

יאהרגאנג 1906

דרייצענטער פאליציי-קאמיסאריאט.

היינט, דינסטאג, דעם 13 יוני – M.

R P. O. N.

מארגען, מיטוואך, – W. U. T. S.

Ź Z.

קיין נאמענטליכע אויפאדערונגען ווערען נישט געשיקט ווערען. די קא־מיסיעס הויבען אן זייער טעטיגקייט פונקט 8 א זייגער אין דער פריה.

ביטעס וועגען אדראטשעניצט דאר־פען אריינגעטראגען ווערען אין רעגי־רונגס-קאמיסאריאט צוזאמען מיט די דאקומענטען, וועלכע שטעלען פעסט דאס רעכט צו געניסען פון אדראטשע־ניעס. שפעטסטענס א טאג פאר'ן טער־מין, ווי מ'דארף זיך שטעלען צו דער פאבאר-קאמיסיע.

ביטעס וועגען אנערקענען אנדער־האלבען יאהריגע דינסט-צייט דארפען אריינגעטראגען אין רעגירונגס-קאמיסאריאט די דאזיגע טאבאראווע, וועלכע בעזיצען נישט קיין רעכט אויף ווייטערדיגע אדראטשעניעס, אדער ווילען היי-יאהר נישט געניסען פון אפלעגען דאס מילי־טער-דינסט.

קהלה.

סאציאלע-הילף.

(–) נעכטען איז אין לאקאל פון דער קהלה פארגעקומען די ערשטע זיצונג פון דער סאציאלער הילף-קאמיסיע אין נייעם צוזאמענשטעל. אלס פרעזעס פון דער קאמיסיע איז געוועהלט געווארען אדוואקאט ווייצמאן, אלס וויצע-פרעזעס דאזאר וו. זילבערשטיין. די גאהנסטע זיצונג פון דער קאמיסיע וועט פארקו־מען דאנערשטאג.

לאדזשער בענק

ווייסען נישט פון קיין קרענק.

(ס) די לעצטע צייט האט אין לאדז בעווײלט א דעלעגאציע פון פינאנץ-מי־ניסטעריום, וועלכע האט קאנטראלירט די טעטיגקייט און ארגאניזאציע פון די לאדזער בענק.

לויט דעם בעריכט פון דער דעלע־גאציע געפינען זיך די לאדזער בענק אין א גוטען צושטאנד און אלץ איז אנגעטראפען געווארען אין א נוטען צושטאנד.

לאדזשער דעלעגאציעס

צו די סלאוואצקי-פייערונג אין ווארשא.

(ס) אין צוזאמענהאנג מיט'ן דער־נעהנטערן זיך פון טערמין, ווען מ'ברענגט קיין פוילען דעם טויטען קערפער פון יוליוש סלאוואצקי, האבען א רייה לאדזער אינסטיטוציעס און ארגא־ניזאציעס זיך אנגעהויבען גרייטען אנ־טיילצונעהמען אין דער פייערונג.

קיין ווארשא וועט אויך ארויספאה־רען א דעלעגאציע פון דער לאדזער שטאט-פערוואלטונג און פון שול-קורא־טאריום.

פונאנדערגעלאזט דעם אזארקאווער שטאט-ראט.

(§) נעכטען האט די לאדזער וואיע־וואודזטווע מיטגעטיילט דעם מאגי־סטראט אין אזארקאוו, אז דער ארטי־גער שטאט-ראט ווערט פונאנדערגעלאזט.

ערב א שטרייק אין דער לאדזער טריקאטאזש-אינדוסטריע.

(ס) די ארבייטער אין דער לאדזער טריקאטאזש-אינדוסטריע האבען מיט א קורצער צייט ארויסגעשטעלט פאדערונ־גען פון 50 פראצענט הוספה, מאטיווי־רענדיג די פאדערונגען דערמיט, וואס זייט 1924 האבען זיי נאך נישט בעקו־מען קיין שום הוספה.

צוליב דעם, וואס די פאבריקאנטען האבען נישט געגעבען קיין שום ענט־פער, האבען די ארבייטער ווידער צו־געשיקט א בריף, אז זיי וועלען ערקלע־רען א שטרייק אין דער גאנצער טרי־קאטאזש-אינדוסטריע.

זומער-וואוינונגען ווערען האבען עלעקטרישע בעלייכטונג.

(ס) די לאדזער עלעקטראווניע האט בעשלאסען צו רעאליזירען דעם פלאן וועגען עלעקטריפיצירען די זומער־וואוינונגען ארום לאדז.

צו דעם צוועק וועלען זיך שוין אין דער נאהענטער צייט אנהויבען די אר־ביימען ביים אוועקשטעלען קליינע עלעקטרישע סטאציעס אויף די בעזונ־דערע ערטער, כדי צו בעזארגען מיט עלעקטרישען ליכט די הייזער און ווילעס

קריזיס-קאנפערענץ פון פ.פ.ס. אין לאדז

פאר וואס איז פ.פ.ס. אין אפאזיציע צו דער רעגירונג?

(ס) אין לאדז איז פארגעקומען א קרייז-קאנפערענץ פון פ.פ.ס. אויף וועל־כער ס'איז אויך אנוועזנד-געוועזן דער פארשטעהער פון צ. ק. דעפ. באַרליצקי.

דעפ. באַרליצקי האט אין זיין רעפע־ראט וועגען דער פאליטישער לאגע אנ־געוויזען, אז די פ.פ.ס. איז דערפאר איבערגעגאנגען אין אפאזיציע צו דער איצטיגער רעגירונג, ווייל די רעגירונג האט פערקלאפט די שטיצע פאר אר־ביימסלאזע. נישט בעזארגט וועגען די ארבייטער-לויבען, פאווארזירט די אינ־דוסטריעלער. ווייטער האט די רעגי־רונג נישט ארויסגעוויזען קיין גענוג גוטען ווילען צו פונאנדערלאזען דעם סיים און פערקעהרט – פערלענגערט די קאדענץ פון סיים און פון א רייה שטאט-ראטען. דאס אלץ האט געצוואונ־גען די פ.פ.ס. איבערצוגעהן אין אפא־זיציע.

די גרעניצען פון לאדז ווערען ענדליך בעשטימט.

(מ) אין „דזשעניק אוסטאווי" נר. 51 איז פערעפענטליכט א פעראָרדנונג פון מלוכה-פרעזידענט וועגען די גרעניצען פון די גמינעס און געוויזענעם קאנ־גרעס-פוילען, וואס זענען געענדערט גע־ווארען דורך דער דייטשער אדער עסטרייכישער אקופאציע-מאכט.

לויט דער דאזיגער פעראָרדנונג זע־נען די אלע בעשטימונגען פון דער אקופאציע-מאכט און די פארשריפטען פון אינערן-מיניסטעריום אויפ'ן סמך פון דער פעראָרדנונג פון 29 מערץ 1919 גילטיג פון דעם טאג אן ווען זיי זענען פערעפענטליכט געווארען.

אזוי ארום איז געלעזט געווארען די פראגע וועגען די גרעניצען פון לאדז, דער סכסוך מיט די קרעסען איז ענט־שטאנען צוליב דעם, וואס די פעראר־דנונג פון דער דייטשער אקופאציע־מאכט איז בשעתו נישט געווען פארמעל אדורכגעפיהרט, די איצטיגע פעראר־דנונג פון מלוכה - פרעזידענט מאכט א סוף צו די אלע סכסוכים און די גרע־ניצען פון לאדז וועלען ענדליך שוין קענען גענוי פעסטגעשטעלט ווערען.

ווידער אויסגעבראכן א שטרייק ביי די באלוטער ווינאניע-לוין-וועבער.

נעכטען איז אין לוין - וועבער-מייס־טער-פעראיין פארגעקומען א גרויסע פערזאמלונג פון וויגאניע-לוין-וועבער. נאכ'ן בעריכט האט זיך ארויסגעוויזען דאס די פאבריקאנטען אין באלוט צאה־לען נישט דעם אקצעפטירטען לוין, וואס איז בעשטעטיגט-געווארען דורך דעם קליין-פאבריקאנטען-פערבאנד צו־ליב דעם האט מען ווידער אויסגעבראכען א שטרייק.

נעגען די עקספערימענטען אויף די הונגעריגע מאגענס.

אינטעלעקטועלע ארבייטער נעגען די נײַע שטיצע-פארשריפטען

(ס) נעכטען איז אין לאקאל פון האנ־דעלס - און ביורא-אנגעשטעלטען-פער־איין פארגעקומען א פערזאמלונג פון אינטעלעקטועלע ארבייטער.

ס'איז בעהאנדעלט געווארען די פרא־גע וועגען די נײַע פארשריפטען פון אויסצאהלען שטיצע, לויט וועלכע, הונ־דערטער ארבייטסלאזע אינטעלעקטועלע ארבייטער האבען פערלוירען דאס רעכט אויף שטיצע, אדער מ'האט זיי פער־קלענערט די שטיצע ביז א מינימום.

ס'איז אנגענומען געווארען א פראָ־טעסט-רעזאלוציע געגען דעם אופן פון מאכען עקספערימענטען אויף די הונגע־ריגע ארבייטער-מאגענס און ס'איז בע־שלאסען געווארען צו שיקען א מעמאָ־ריאל צו דער רעגירונג.

א שרפה אין ראזענבלאט'ס פאבריק

אײַן פײַערלעשער איז שווער פערוואונדעט געווארען.

(§) נעכטען האלב 7 אין אווענד זע־נען די פייערלעשער ארויסגערופען גע־ווארען צו א שרפה, וועלכעס האט אויס־געבראכען אין דער פאבריק פון דער אקצ. געז. ראזענבלאט אויף קאראלא 36 עס זענען באלד אנגעקומען אלע אפ־טיילונגען פון די פייערלעשער מיט'ן קאמענדאנט גראהמאן בראש.

ווען די פייערלעשער - וועגען זענען אריינגעפאהרען אין הויף איז געשעהן א טראגישער צופאל. דער 32-יעהריגער פייערלעשער טשעסלאוו צענדראווסקי האט געוואלט ארויפשפרינגען אויף א גא־אויטא מיט א פעסל וואסער. צענדראוו־סקי איז אבער ארונטערגעפאלען אונ־טער'ן אויטא. אין א שווערען צושטאנד האט מען איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל.

דאס פייער איז אויסגעבראכען אין לאגער פון כעמיקאליען. ס'האבען גע־ברענט די באלאנען מיט אמאניאק און אנדערע כעמישע שטאפען. נאך 2 שעה איז דאס פייער איינגעלאשען געווארען

דאס וואונדער-קינד מרים'ל רייכעס.

היינטיגען דאנערשטאג קומט פאר אין „פילהארמאניע" דער איין-איינציגער אויפטריט פונ'ם וואונדער-קינד מרימל רייכעס. דאס קינד וואס איז אלט אינ־גאנצען 6 יאהר האט שוין ארויסגעווי־זען אזא טיפען געפיל און פערשטענד־ניש פאר פלאסטיק, אז זי האט ממש פערוואונדערט אלע, וואס האבען זי געזעהן.

דאס קינד אימפראוויזירט אליין אין רופט ארויס ענטציקונג ביי די גרעסטע מומחים און אויטאריטעטען. איהרע לעצטע אויפטריטען אין ווארשא האבען אין דער גאנצער פרעסע ארויסגערופען א שטורם פון בעגייסטערונג און פער־וואונדערונג.

מרים'לס לעצטער אויפטריט אין דער ווארשאווער פילהארמאניע איז פארגעקומען אונטער'ן פראטעקטאראט פון מארשאל פילסודסקי'ס פרוי און האט ארויסגערופען אן איינשטימיגע אנערקענונג פון דער גאנצער ווארשא־ווער קינסטלערישער וועלט.

דער אויפטריט פונ'ם דאזיגען וואונ־דער-קינד, וואס איז אין אלע איבעריגע פרטים אן'אמת קינד, האט אין לאדז ארויסגערופען א גרויס אינטערעס.

מ'פּוצט און מ'ריינ'גט די ק"ס לאָדז.

(–) די ענערגישע אַקציע פֿון װאָיעװאָדע יאַשטשאָלט צו ברענגען אין אָרדנונג די הײַזער, װאָס זײַנען שוין זײַט איבער אַ צענדליג יאָהר נישט רעמאָנטירט געװאָרען, האָט געבראַכט גוטע רעזולטאַטען.

אין אַלע עקען שטאָט װערען די דאָזיגע הײַזער געבראַכט אין אָרדנונג. ביז איצט זײַנען שוין אױסגעפּוצט געװאָרען ביז 30–40 פּראָצ. פֿון די הײַזער װאָו ס'איז באַשטימט געװאָרען דורכצופֿיהרען אַ רעמאָנט.

לאָדז װעט בקרוב אױסזעהען װי – להבדיל – פּאַריז. מ'װעט אונז שוין באַלד נישט דערקענען.

װאַהלען צום 8-טען ציוניסטישען לאַנד-צוזאַמענפֿאָהר.

דער ציוניסטישער קאָמיטעט האָט אױף זײַן לעצטיגער זיצונג באַטראַכט די פֿראַגען אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם לאַנד-צוזאַמענפֿאָהר פֿון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע אין פּױלען, װעלכער װעט געפֿינען װערען אין װאַרשאַ ד. 3 יולי.

עס זײַנען אָרױסגערעדט געװאָרען די פֿראַגען פֿון די דעלעגאַטען צום צוזאַמענפֿאָהר און עס איז באַשטימט געװאָרען די װאַהל-קאָמיסיע. די װאַהלען קומען פֿאָר זונטאָג ד. 19 ה. ח. אין הסכם מיט'ן באַשלוס פֿון דער הױפּט-װאַהל-קאָמיסיע.

לױט דער װאַהל-אָרדינאַציע האָבען רעכט אָנטײל צו נעהמען אין די װאַהלען אַלע מיטגלידער און מיטגלידערינס פֿון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע, װעלכע געצאָהלט מיטגלידס-שקלים פֿאַר'ן יאָהר 1927. געװעהלט װערען אַלס דעלעגאַטען קאָנען נאָר די חברים, װעלכע האָבען ערפֿילט זײער חוב לגבי דעם קרן היסוד.

דער לעצטער טערמין אָנצוגעבען די קאַנדידאַטען-ליסטעס איז דאָנערשטאָג, ד. 16 ה. ח. ביז 6 אַ זײגער נ. מ. די קאַנדידאַטען-ליסטעס דאַרפֿען זײַן אונטערשריבען דורך 10 װאַהל-בערעכטיגטע חברים. די רשימות פֿון די װאַהל-בערעכטיגטע מיטגלידער זײַנען אױסגעהאַנגען אין לאָקאַל פֿון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע. די לאָדזער ציוניסטישע אָרגאַניזאַציע האָט דאָס רעכט צו שיקען צום לאַנד-צוזאַמענפֿאָהר 10 דעלעגאַטען.

אין די אַפּטייקען.

היינטיגע נאַכט-דיזשורען.

(§) הײַנט דיזשורירען בײַנאַכט פֿאָלגענדע אַפּטייקען: פּאַװלאָװסקי (פּיעטריקאַװער 307); האַמבורג (גלובנע 50); בלוכאָװסקי (נאַרוטאָװיטש גאַס 4); שײטקיעװיטש (קאָפּערניקאַ 26); כאַרעמזאַ (זאַמענהאָפֿאַ 10); טאַטאַש (פּלאַץ קאָשטשעלני 10).

פֿערשידענעס.

אין אונזער לעצטיגען בעריכט װעגען דער אַקאַדעמיע פֿון „סאָז" איז אַרױסגעפֿאַלען צום סוף דער זאַץ. די אַקאַדעמיע איז געשלאָסען געװאָרען מיט אַ רעדע פֿון ד"ר שװײג.

*

אױף דער פֿערײַניגטער אַקאַדעמיע װעגען קאָמפּאָזיטאָר-טאָג אין האַנדװערקער-פֿערבאַנד (פּאָלודניאָװע 4) איז מיט אַ אינטערעסאַנטען רעפֿעראַט, װעלכער האָט געדױערט אַנדערהאַלבען שעה אַרױסגעטרעטען ד"ר א. טאַרטאַקאָװער.

מאָרגען קומט דער פּ. הרב לעװין קיין לאָדז.

מאָרגען, מיטװאָך, קומט קיין לאָדז דער סיים-דעפּוטאַט הרב ר' אהרן לעװין שליט"א, כדי אָנטײל צו נעהמען אין דער יובילײ-פֿײַערונג, װאָס קומט פֿאָר אין „פֿילהאַרמאָניע" לכבוד דעם 15 יעהריגען עקזיסטענץ פֿון דער „אגודה".

דער אױפֿנאַהם קאָמיטעט, װאָס איז בײַ דער היגער אגודה געשאַפֿען געװאָרען מיט הכנסה מענדעלסאָהן אין ראָש, מינגעפּלאַנט ברױסען צו בײַם קאַלישער װאָקזאַל אַ פֿײַערליכער קבלת-פּנים, און אױך אַ באַנקעט פֿאַר כּפּעציעל-אײַנגעלאַדענע געסט.

Dr. PRYBULSKI

זאַמענהאָף 1, טעלעפאָן 25-38

װענערישע און האָר - הױט - קראַנקהײטען, זעקסועלע-שװאַכע, באַהאַנדלונג מיט קװאַרץ-לאַמפּע (האָר-אױספֿאַל), רענטגען-שטראַהלען

נעמט אָן פֿון 9—1 און פֿון 4—8 אָװענט

דאַמען: פֿון 4—5 נאָכם.

אויב איהר שוינט אײַער געזונד און נערװען,

אויב איהר זאָרגט װעגען די דױער-האַפֿטיגקײט און שפּאָרזאַמקײט פֿון אײַערע שיך,

אויב איהר שטרעבט צו האָבען אַ לײַכטען, עלעגאַנטען און עלאַסטישען גאַנג,

565

טראָגט נור אָבצאַסען און גומי-זױלען

BERSON'

פֿון געריכט.

פֿאַר קאָמוניסטישער אַגיטאַציע 3 יאָהר טורמע.

(§) נעכטען האָט דאָס לאָדזער קרײז-געריכט פֿער'משפּט אױף 3 יאָהר טורמע דעם 22 יעהריגען אהרן ראָזענבערג, װעלכער איז געװען באַשולדיגט, אַז ער האָט פֿערשפּרײט קאָמוניסטישע אױפֿרופֿען און געפֿיהרט אַנטי-מלוכה'שע טעטיגקייט.

געצאָהלט פֿער'סמ'ען די מוטער.

(§) דאָס געריכט האָט נעכטען באַטראַכט דעם פּראָצעס געגען יוליוש און װלאַדיסלאַװ קראַוזע און יאַן גורודאָװסקי, װעלכע זײַנען געװען באַשולדיגט, אַז זײ האָבען געװאָלט פֿער'סמ'ען די 60 יעהריגע מוטער קאַראָל באַקראַוזע.

דאָס געריכט האָט נאָך דער רעדע פֿון פּראָקוראָר אַרױסגעטראָגען אַן אורטייל, לױט װעלכען די אָנגעקלאָגטע זײַנען באַפֿרײט געװאָרען.

Dr. med. A. MAZUR

נאַרוטאָװיטש 44 (דזעלנאַ)

אױערען און האַלז קראַנקהײטען שטימע און שפּראַך-פֿעהלערען

(שטאַטלען א.א.ז.) נעמט אָן פֿון 12—2 און פֿון 6⁸⁰—8 אָװ.

טעלעגראַמען.

די זיצונגען אין גענף.

פּאַריז, 13 (אַטע) די גאַנצע פּרעסע שרײַבט, אַז די זיצונגען פֿון ראַט פֿון דער פֿעלקער ליגע, װעלכע האָבען זיך הײַנט אָנגעהױבען װעלען נישט געבען קײן פּאָזיטיװע רעזולטאַטען. די דײַטשען נוצען אױס יעדען מאָמענט, כדי צו שטעלען אַ װידערשטאַנד אין דער פֿראַגע פֿון זײערע פּעסטונגען.

בעדינגונגען פֿאַר דײַטשלאַנד.

פּאַריז, 13. (אַטע) „עקאָ דע פּאַרי" שרײַבט, אַז שטרעזעמאַן האָט צװײ װעגען אױב ער װיל, אַז ס'זאָל רעדוצירט װערען די אַרמעע אין אָקופּירטען ריהן-געביט. ערשטענס צושטערען די פֿערפֿעסטיגונגען אױף מזרח און ענדערען איהר פּאָליטיק בנוגע רוסלאַנד.

צי װיל דײַטשלאַנד װירקליך געבען פּױלען אַ הלואה?

װאַרשאַ, 13 (טעלעפֿאָניש).

מיט אַ צײַט צוריק האָט „טיגאָדניק האַנדלאָװי" געבראַכט די ידיעה, אַז דײַטשלאַנד לעגט פֿאַר פּױלען אַ הלואה פֿון 150 מיליאָן דאָלאַר.

די זעלבע ידיעה איז אין דער זעלבער צײַט געװען געדרוקט אין דער „דײַטשער שאַגעצײַטונג". די פּױלישע פּרעסע האָט אָבער די ידיעה אָנגערופֿען פֿערקלערענדיג, אַז די דײַטשע פּרעסע פֿערשפּרײט ספּעציעל אַזעלכע קלאַנגען, כדי דערמיט אָפּצוציהען דער צו באַשװערען די פּױלישע אונטערהאַנדלונגען מיט'ן אַמעריקאַנער קאָנסאָרציום.

אין לעצטען נומער פֿון „טיגאָדניק האַנדלאָװי", באַשטעטיגט דער בערלינער קאָרעספּאָנדענט די דעמענטירטע ידיעה, און גיט צו פֿאָלגענדעס:

די דײַטשע הלואה האָט פֿאָרגעשלאָגען אין נאָמען פֿון דער דײַטשער באַנק און דײַטשען אױסערן-מיניסטעריום ה' אירסאַי דע אירסאַ. דער לעצטער האָט זיך פֿערשטענדיגט מיט אַ רײַהע פּױלישע דעפּוטאַטען און סענאַטאָרען אין װאַרשאַ, בײַ װעלכע ער האָט געבעטען צו שפּיצען זײַנע פּלענער. און װירקליך האָבען אַ טײל פּױלישע פּאַרלאַמענטאַריער מסכים געװען צום פֿאָרשלאַג.

שלום צװישען עגיפּטען און ענגלאַנד.

לאָנדאָן, 13 (אַטע) די קאָנפֿערענץ פֿון ענגלישען הױך-קאָמיסאַר אין עגיפּטען מיט'ן עגיפּטישען פּרעמיער האָט געבראַכט גינסטיגע רעזולטאַטען. די ענגלישע רעגירונג האָט די רעזולטאַטען פֿון דער קאָנפֿערענץ אַקצעפּטירט.

רוסישע מאָנאַרכיסטען שטיצען ענגלאַנד

אין דער אַנטי-באָלשעװיסטישער שטעלונג.

לאָנדאָן, 13 (אַטע) דער געװעזענער אַמבאַסאַדאָר פֿון די צאַרישע צײַטען סאַבלין האָט אױף אַ פּאָליטישע פֿערזאַמלונג פֿון די רוסישע עמיגראַנטען געהאַלטען אַ רעדע, אין װעלכער ער האָט זיך אַרױסגעזאָגט פֿאַר שטיצען ענגלאַנד אין איהר שטרעבען צו שטערען די באָלשעװיסטישע אָרדנונג.

װעגען אָפּשאַפֿען נאַכט-אַרבײט.

דעלעגאַציע אין אַרבײטס-מיניסטעריום.

װאַרשאַ, 13 (טעלעפֿאָניש פֿון אונזער קאָרעספּאָנדענט) נעכטען איז אין אַרבײטס-מיניסטעריום געװען אַ דעלעגאַציע פֿון דער צענטראַלע פֿון דער ערנעהרונגס-בראַנזשע און איבערגעגעבען אַ מעמאָריאַל װעגען אָפּשאַפֿען די נאַכט-אַרבײט אין די בעקערײַען. דער דעפּאַרטאַמענטס דירעקטאָר דרעצקי האָט געענטפֿערט, אַז די רעגירונג װעט אין דער פֿראַגע אַדורכפֿיהרען אַן אַנקעטע און דערנאָך אָננעהמען אַ באַשלוס.

טשעמבערלען און לעװין װילען צוריקפֿליהען קײן אַמעריקאַ.

לאָנדאָן, 13. (אַטע) ניו-יאָרק „טײַמס" מעלדעט, אַז טשעמבערלען און לעװין האָבען זיך טעלעגראַפֿיש אָנגעפֿראַגט בײַם קאַפּיטאַן בערד, װען ער װיל אָפּפֿליהען קײן אײראָפּאַ, װײַל זײ װאָלטען געװאָלט מיט איהם צוריקפֿליהען פֿון אײראָפּאַ קײן אַמעריקאַ.

אַ פֿאָטאָגראַפֿיע פֿון סקשינסקי

און אונטערגעשריבען... װאָיקאָװ.

װאַרשאַ 13 (טעלעפֿאָניש פֿון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אין דער שװעדישער צײַטונג „סװענסקאַ מאָגבלאַט" װאָס איז הײַנט דאָ אָנגעקומען געפֿינט זיך אַ שילדערונג פֿון'ם מאָרד איבער װאָיקאָװ'ן, דערנעבען געפֿינט זיך אַ פֿאָטאָגראַפֿיע אונטערגעשריבען „פּעטער װאָיקאָװ", די פֿאָטאָגראַפֿיע איז אָבער נישט פֿון װאָיקאָװ'ן נאָר פֿון... געװעזענעם פּרעמיער סקשינסקי.

שרעקליכער שטורם אין מײַלאַנד

אָנגעמאַכט גרױסע היזיקות.

רױם, 13. (אַ"ע). אַ געװאַלדיגער שטורם, װאָס האָט געבושעװעט אין דער געגענד פֿון מײַלאַנד האָט אָנגעמאַכט אומגעהױערע היזיקות. עטליכע פֿאַבריקען זײַנען אײַנגעפֿאַלען צושטערט. אַ צוג איז אַראָפּ פֿון די רעלסען. עס זײַנען פֿאַראַן עטליכע צענדליג פֿערװאונדעטע.

3 מענשען אומגעקומען אױף אַ שיף.

לאָנדאָן, 13 (אַטע) פֿון דער שיף „קאַליפֿאָרניאַ" איז דורך אַ כװאַל אַרױסגעפֿאַלען אַ פּאַסאַזשירקע און װאַסער אױרין, 2 מאַטראָסען, װעלכע האָבען געװאָלט ראַטעװען די פּאַסאַזשירקע זײַנען דערטרונקען געװאָרען.

מלאכי חבלים איבער די גאַסען.

לאָנדאָן 13 (אַטע) נעכטען זײַנען אין ענגלאַנד פֿאָרגעקומען 30 אומגליקס פֿאַלען דורך אױטאָס. 14 פּערזאָן זײַנען אומגעקומען.

צוגעמאַכט געװעלבער אין אוקראַינאַ

פֿאַר נעהמען צו הױכע פּרײַזען.

מאָסקװע, 13 (אַטע) 10 קאָאָפּעראַטיװען אין מיקאָלאַיעװ (אוקראַינע) זײַנען צוגעצױגען געװאָרען צו געריכטליכע פֿעראַנטװאָרטליכקײט פֿאַר נישט אױספֿיהרען דעם דעקרעט װעגען קלענער מאַכען די פּרײַזען אױף סחורה; צוליב דערזעלבער סיבה זײַנען פֿערמאַכט געװאָרען אַ גרױסע צאָהל געװעלבער אין טשערקאַס און בערדיטשעװ.

חיה'לעך זלמנ'לעך און קלמנ'לעך

געזעהען דורך מײַנע ברילען אױף דער קינדער פֿאָרשטעלונג פֿון דער „בראָכאַ"-שולע.

אױ די יודישע קינדערלעך, אַ געזונד אין זײערע קערפּערלעך און אַ חכמה אין זײערע קעפּעלעך!... װי זײ האָבען זיך דאָס נעגעבען אַ זעץ אױס אין פֿילהאַרמאָניע-זאַל אין די ערשטע רײהען, אַזעלכענע יום טוב'דיגע, הײליגע קלײנע יודעלעך מיט צופֿלאַקערטע אײגעלעך און אין תּנוּעה אױסגעלעכטע זיסע, יודישע, כּשר'ע ליפּעלעך – אַי יודישע קינדערלעך, געזונד און שטאַרק זאָלט איהר זײַן, פֿאַר דעם נחת-רוח, װאָס איהר קלײנע, האָט, אונז גרױסע, פֿערשאַפֿט!...

מקנא געװען האָבען מיר, גרױסע אײך אױך אַביסעל, יודישע קלײנע קינדערלעך מיט אײער שמחה, מיט אײערע גלײכע, גאַרנישט גלות'דיגע פּלײצעלעך, מיט אײערע שטאָלץ געהױבענע קעפּלעך, מיט אײערע צופֿלאַמטע אײגעלעך, פֿון װעלכע ס'קוקט אַרױס דער „יוד"!...

זיצען זײ אַזױ, חברה פּיפּקעס און שמועסען זיך אַדורך:

– מיר מ'אַזױ באַנג זײַן, אַז ס'װעלען זײַן די פּריזען! – מ'עט נישט זײַן אין דער שולע, מ'עט נישט זעהן די לערערין...

– און מיר אױך, משה'לע, מיר'עט אױך באַנג זײַן...

– טאַ װײסטו װאָס, שלמה'לע, אַז ס'װעלען זײַן די פּריזען, עט מע' נישט קרימלו'פֿען אין דער גאַס – מ'עטמער איבער'חזר'ן די לעקציעס...

משה'לע מיט שלמה'לען װאָלטען זיך געװיס געװען געגױער איבערערדם די פּרטים, װי אַזױ זײ װעלען פֿערברענגען די פּריזען, אין זאַל איז אָבער פֿינסטער געװאָרען, די פֿאָרהאַנג האָט זיך אױפֿגערוקט און דער כאָר האָט געזונגען.

אַ כאָר פֿון יודישע יונגלעך און מײדלעך, אױסגעהאָדעװעט אין אַ יודישע שולע אױף מאַמע-לשון, האָט געזונגען יודישע לידלעך מיט עכט יודישע מעלאָדיעס – טאַ, װי אַזױ זאָל דאָס האַרץ בלײַבען רוהיג. זיך נישט צופֿלאַקערן און נישט װערען מיטגעריסען מיט עכט יודישער התלהבות און די הענד זאָלען נישט פּאַטשען צוזאַמען?...

איך בין נישט געגאַנגען זעהן קײן קונסט, איך האָב זיך דאָס גאַרנישט פֿאָרגעשטעלט – אַז יודישע קינדערלעך אָבער קומען אַרױף עפֿענטליך פֿאַר אַן עולם אױף דער עסטראַדע און זינגען און שפּילען און טאַנצען און כאַפּען נישט קײן טרעמעס און פֿיהרען אױס די אַלע אַטראַקציעס עכט קינסטלעריש, טאַ װאָס בלײַבט נאָך צו זאָגען? – מצהר נישט, װי „יודישע קינדערלעך, אַ געזונד אױף אײך, פֿון אײערע לעבענ'ס זאָלט איהר אַזױ הנאה האָבען, װי איהר האָט אונז גרױסע מהנה געװען!..."

און מיר, די גרױסע, רוקען געבױגענע גלות-יודען האָבען טאַקי, אױף אַן אמת, מקנא געװען די קלײנע, פֿרײע און זאָרגלאָזע קינדערלעך, װאָס זײַנען אײביג גליקליכע און צופֿרידענע, צופֿרידענע כאָטש מיט דעם, װאָס זײ האָבען אַן אײגענע שולע, װאָס זײ ברױכען זיך נישט ברעכען די יונגע, נאָך נישט גאַנץ אײַנגעפֿונדעװעטע צײהנדלעך אױף פֿרעמד לשון, װאָס האָבען לעהרערינס, לײבליפֿע שװעסטערן און לעהרער – לײבליכע ברידער, װאָס ליבען זיך געמײנזאַם און אײנס צום צװײטען באַציהט זיך מיט יראת-הכּבוד... און שטאָלץ זײַנען מיר געװען אױף די קלײנע פּיפּקעס – אױף דעם נײַעם יודישען דור, שטאָלץ נישט בלױז מיט דעם גלאַטיגען יודיש, װאָס גליטשט זיך װי שנײעלעך פֿון זײערע געטאָקטע מײַלעכלעך, נאָר אױך אױף דעם געשליפֿענעם פּױליש, װאָס צעגיסט זיך מח'ה'דיג פֿון זײערע יודישע פּיסקלעך, אַ פּױליש אַזאַ, װאָס אין די עכטע פּױלישע „פּאַװשעכנעס" הערט מען איהם נישט און שטאָלץ אױף זײערע עלאַסטיש, גלײַכע און געזונדע קערפּערלעך...

און די גרעסטע שמחה איז געװען, װאָס מיר, די גרױסע זײַנען געזעסען און שטיל צוגעקוקט, בלױז מקבל-נחת געװען און נישט געשטערט זײ מיט װאַסערדיגע דרשות, כּיהוג, נאָר קינדער פֿאַר קינדער: חיה'לעך און זלמנ'לעך – פֿאַר פּעסעלעך און קלמנ'לעך.

י. שרה'לעם.

קריסטליכער מאז פערברענט זיין יודיש ווייב און צוויי קינדער פאר׳ן נישט וועלען זיך שמד׳ן

שוידערליכער פערברעכען אין א שטעטעל ביי ווילנא.

אין דוגעלישעק א 50 וויארסט פון ווילנא איז די טעג פארגעקומען א שוידערליכע געשיכטע, וואס האט אויפגערודערט די גאנצע געגענד.

אין דוגעלישעק האט זיך מיט א צייט צוריק די ארטיגע יודישע שענע מיידעל חיה בראשקין פערליבט אין קריסטליכען יונג א. בוקאווסקי.

בוקאווסקי האט אבער פון זיין יודישער געליבטער פערלאנגט זי זאל זיך שמד׳ן. אויף דעם אבער איז זי נישט איינגעגאנגען און היות נישט גע׳שמד׳ט האט ער מיט איהר נישט געקענט חתונה האבען האט ער מיט איהר געלעבט אהן חופה וקדושין און זי האט געהאט פון איהם 2 קינדער. די „הייסע" ליבע בוקאווסקי׳ס צום יודישען ווייבעל האט זיך אבער אויסגעוועפט און צווישען פאר־פאלק איז צושטערט געווארען דער שלום־בית. אבער בוקאווסקי האט ווידער געפאדערט, אז זיין געליבטע זאל זיך שמד׳ען, א נישט ווארפט ער זי אוועק, אדער ער וועט מאכען צו איהר א סוף.

היות בראשקין ח״ה האט נישט מסכים געווען צו שמד׳ן זיך האט בוקאווסקי זיינע דראהונגען טאקע מקיים געווען. בוקאווסקי פלעגט א שיכור׳ער קומען אהיים און שלאגען זיין קאכאנקא — דשידובקע, ביז ער איז איינמאל ווען זיין ווייב האט איהם געבוירען דאס צווייטע קינד אנטלאפען פון שטוב און איבערגעלאזט איהר אויף גאס׳ס באראט. דערמיט האט זיך נאך בוקאווסקי נישט בערוהיגט און איינמאל ביינאכט איז די קימפעטארין פלוצלונג אויפגעוועקט געווארען פון שלאף, פון א שטארקען פייער וואס האט ארומגעכאפט איהר הויז. אויף׳ן גאס האבען זיך בעהערט קולות. די קימפעטארין האט זיך געווארפען אין צווייטען צימער וואו ס׳זיינען געשלאפען די קינדער און געפרובט זיי ארויסראטעווען. דער צימער איז שוין אבער איינגעגאנגען געשטאנען אין פלאמען, און זי האט נישט געקאנט פרעט׳ן די בעלעכער פון די קינדער.

עטליכע מענשען האבען זיך דערוויל אריינגעריסען אין הויז צו די ברענענדע און ארויסגעצויגען פון דארט די שוין פוימע קערפערלעך פון ביידע קינדער און די שטארק־אפגעברענטע פרוי, וועלכע איז אין א שווערען צושטאנד אפגעפיהרט געווארען אין סוועציאנער שפיטאל.

ווי די ערשטע אויספארשונג האט פעסטגעשטעלט האט דאס הויז אונטערגעצונדען בוקאווסקי, וועלכער האט זיך אויף אזא שרעקליכען אופן נוקם געווען אן זיין יודיש ווייבעל פאר נישט וועלען זיך שמדן.

בוקאווסקי איז ארעסטירט געווארען און אריינגעזעצט געווארען דערוויל אין סוועציאנער ארעסט.

דער אונטערצינדער און מערדער אלעקסאנדער בוקאווסקי וועט געשטעלט ווערען פאר א שטאנד־געריכט אין ווילנע.

א יודישע אפטיילונג

אויף דער אינטערנאציאנאלער פרעסע־אויסשטעלונג אין קעלן.

בערלין (יט״א) אויף דער „אינטערנאציאנאלער פרעסע אויסשטעלונג", וואס וועט געעפענט ווערען אין מאי 1928 אין קעלן, וועלכע וועט געבען א וועלט־בילד פון דער גייסטיגער און ווירטשאפטליכער בעדייטונג פון פרעסע וועזען וועט אויך ארגאניזירט ווערען א ספעציעלע יודישע אפטיילונג. וואס וועט געבען אן איבערבליק איבער דער יודישער פרעסע אין דער פערגאנגענהייט און בעגענווארט.

די יודישע אפטיילונג וועט ענטהאלטען א רייכען היסטארישען מאטעריאל, וואס וועט אפשפיגלען די ידיעות־פערמיטלונג אין אלטערטום און די לאנגע ענטוויקלונג ביז׳ן היינטיגען דור. אויף דער אויסשטעלונג וועלען זיין געזאמעלט ווערטפולע היסטארישע דאקומענטען.

די עלטסטע יודישע צייטונגען און בילדליכע פארשטעלונגען וועגען ענטוויקלונג פון דער יודישער דרוק־טעכניק און קונסט־דרוק־וועזען פון פערשידענע צייטען. (די בעריהמטע העבעראישע דרוקערייען אין אמסטערדאם, ווענעדיג, פראג, ווילנא א. אז. וו.) חוץ דעם וועלען אויך ארויסגעשטעלט ווערען די מערקווירדיגסטע ווערק פון דער העבראישער ליטעראטור און יודאיקא.

אין צענטער פון דער אויסשטעלונג וועט, פערשטעהט זיך, שטעהען די יודישע פרעסע פון דער געגענווארט. פונאנדערגעטיילט לויט לענדער, שפראכען און פאכען. יעדע צייטונג וועט זיין רעפרעזענטירט דורך איהר ערשטען עקזעמפלאר, די יובילייי־נומערן און דעם לעצטען נומער. חוץ דעם וועלען געזאמעלט ווערען בילדער, וואס שפיגלען אפ דאס מאדערנע יודישע דרוק־וועזען און ספעציעל דאס אילוסטראציע־וועזען פון דער יודישער פרעסע.

זאל פילהארמאניע, נארוטאוויטש 20

נאכמיטאג פון 1־טען ווארשאווער יוד. מיניאטור־טעאטער

„אזאזעל"

לעצטע טעג פון גרויסן 5. פראגראם

היינט, דינסטאג, דעם 14־טען יוני ד. י., 9 א זייגער אין אוונד צו פאפולערע פרייזען פון 50 גר. ביז 3 זל.

דאס גרויסע

5 פראגראם 5

אכטונג: דער זאל ווערט געקיהלט דורך ספעציעלע ווענטילאטארס. בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמאניע.

יודישע עצות.

אין דער דאזיגער אפטיילונג גיט די רעדאקציע פון „נייעם פאלקסבלאט" אנטווארטען אויף יורידישע אנפראגען, וואס ווערען צוגעשיקט נאר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופאן.
יורידישע אפטיילונג
פון „נייעם פאלקסבלאט"

בײם דערלאנגען אן אנפראגע אויף א יורידישע עצה דארף צוגעלייגט ווערען דער קופאן פון דער דאטע פון טאג, ווען די אנפראגע ווערט אריינגעגעבען. אויף אנפראגען אהן קופאן וועט מען ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 14. יוני 1927.

5566. א געטרייער לעזער פון דער קלעטשאט.

כל זמן דאס הויז איז נאך נישט איבערגעגאנגען אין פרעמדע הענד, קאנט איהר אפילו נאכ׳ן פרעקלוזיווע טערמין וואס איז בעשטימט צו שליסען דעם סאפארעק, פאדערן אייער ירושה־רעכט אבער שוין נישט דורך א היפאטעק נאר אויף א געריכטליכען אופן.

5597. סטערנפעלד.

יעדער שותף האט דאס רעכט לויט זיין בעטייליגונג צו פערפירען א פראצעס קעגען פערוואלטער פון דער ספולקע וועגען צוריקקערען די שאדענס און פערלוסטען. אנ׳אפמאך לויט וועלכען א שותף איז נישט בעטייליגט אין די הינזיכט איז נישט גילטיג.

5568. קלימענטאווסקי.

דאס וואס אייער זוהן איז ביי אייך איין און איינציג איז וועניג, אז עס זאל אנערקענט ווערען אנ׳אפיעקונסטוואמוז ער זיין דער איינציגער שפייזער. די איבעריגע קינדער אייערע אויף וויפיל זיי געפינען זיך שוין נישט איבער 3 יאהר אין אויסלאנד און שיקען אייך אויך נישט צו קיין מאטעריעלע הילף. זענען נישט קיין מניעה פאר דער אפיעקונסטוואז.

5569. א לעזער פון סטאדאלנע.

אויב אייער וואוינונג איז געווענען אין יוני 1914 80 רובל א יאהר דארפט איה׳ צאהלען פאר די 8 קווארטלען (פון 1. יאנואר 1925 ביז 1. יאנ. 1927) 151 זל. 26 גר. אויף׳ן חשבון פון די אויסגאבען פאר דער גאנצער צייט זענט איהר מחויב צו צאהלען 25 זל. 56 גר. צוזאמען 176 זל. 82 גר.

5570. א לעזער פון דער פראווינץ.

איהר דארפט זיך תיכף רעגיסטרירען. א שטראף איז אונפערמיידלעך, וואס ס׳דראט 500 זל. אבער 6 וואכען ערנסט פונדעסטוועגען ווערט אין זעלטענע פאלען אנגעוואנדען די מאקסימאלע סאנקציע, געוויינליך ווערט מען בעשטראפט ביז 50 זל.

5571 יצחק פעלפא.

ווארשיינליך האט דער הויז־ווירט אויפגעגעבען אין מאגיסטראט א העכערע סומע דירה־געלד וויפיל איהר צאהלט פאקטיש. איהר וועט זיך אלזא מוזען ווענדען אין אורז. ראזיעמאשי מיט א בקשה, אז מען זאל אייך פעסטשטעלען דאס גרונד־דירה־געלד. אויף׳ן סמך פון א בלויזער בעשטעטיגונג פון הויז־ווירט וועט די שטייער־מאכט די לאגע נישט ענדערען.

5572. א. ד.

קומט אין רעדאקציע (טעגליך פון 3 ביז 4) פערשטענדיגען זיך מיט אונזער יוריסט פערזענליך און ברענגט מיט דעם קוואסטיאנירטען וועקסעל.

5573 סטאניבוסקי:

נישט וויכטיג ווי גרויס דער אנטייל פון בעטרעפענדען שותף איז אין דער ספולקע. קוים האט ער נאר פריינגעטראגען א געוויסע סומע איז ער שוין אהן א צווייפעל א שותף און די אונטערנעהמונג דארף בעטראכט ווערען פאר א ספולקע פירמאווע.

דעם אקט ספולקע קאנט איהר מאכען אויף 1 יאהר.

5574 קראל:

איהר קאנט די בעשולדיגונג געגען אייער זוהן צו יעדער צייט צוריקציהען.

5575 א שאמארוש:

אויב דער וויוואדע האט פעסטגעשטעלט, אז איהר זענט נישט דער איינציגער שפייזער, קאן מען אויך די אפיעקונסטווא נישט אנערקענען.

פארוואס מען זאל געבען אייך צוליב דעם פערפיהרען א פראצעס פערשטייען מיר נישט.

די, וועלכע אזעוו האט פעראטען.

בעארבייט פאר׳ן „נייעם פאלקסבלאט" לויט פערשידענע מאטעריאלען פון ל. בראנט.

(88

לאפוכינ׳ס בריף צו סטאליפינ׳ען האט געלויטעט:

„דעם 11־טען נאוועמבער אין אוונט איז צו מיר אין וואוינונג אויף טאווריטשעסקע גאס געקומען יעוגעני אזעוו, וועלכען איך האב, זייענדיג שעף פון דער געהיים־פאליציי, געקענט פון מאי 1902 ביז יאנואר 1905 אלס ספעציעלען עמיסאר פון אונזער פאליציי אין פאריז. אזעוו איז אריין צו מיר אהן א מעלדונג און האט דערצעהלט, אז עטליכע מיטגלידער פון דער פארטיי סאציאליסטען רעוואלוציאנערען, צו וועלכער ער אליין האט אויך געהערט, זענען געוואויר געווארען, אז ער איז אנ׳אגענט פון דער געהיימ־פאליציי און אז עס שטעהט פאר איבער איהם א פארטיי־געריכט: ער איז געוואויר געווארען, האט ער ערקלעהרט, אז דער רעוואלוציאנערער קאמיטעט וועט זיך צו מיר ווענדען וועגען דעם נאך אינפארמאציעס, און דעריבער געפינט זיך זיין לעבען אין מיינע הענד.

„היינט ווידער איז צו מיר געקומען, אויך אהן א מעלדונג, דער שעף פון דער געהיים־פאליציי געראסימאוו און האט מיר ערקלעהרט, אז אזעוו האט איהם געבעטען זיך צו אינפארמירען ביי מיר, וואס איך וועל ענטפערן די מיטגלידער פון רעוואלוציאנערען־געריכט, וועגען דעם ענין אזעוו. געראסימאוו האט צוגעגעבען, אז ער וועט זיין געוואויר אינפארמירט וועגען אלעמדינג, וואס וועט פארקומען אויף דעם דאזיגען געריכט, ער וועט אויך זיין אינפארמירט וועגען די נעמען פון די עדות און זייערע ערקלעהרונגען.

„זייענדיג איבערצייגט, אז דאס אויפפיהרען זיך פון אזעוו׳ן און די ערקלעהרונג פון געראסימאוו׳ן וועגען דער געהיימער געריכטס פערפאהרונג שטעלען מיט זיך פאר א דירעקטע סכנה פאר מיר, האלט איך פאר מיין חוב וועגען דעם אלעמען מודיע צו זיין אייער עקסעלענץ און הכנעה׳דיג בעטען אפצוהיטען מיך פון אונאנגענעהמליכקייטען און פון טאטען מצד דער געהיימ־פאליציי, וואס בעדראהען מיין פערזענליכע פרייהייט. אויב אייער עקסעלענץ האלט פאר נויטיג אדורכצורעדען זיך מיט מיר וועגען עפעס פון דעם דאזיגען ענין בין איך תמיד גרייט אייער עקסעלענץ צו דינען".

א. לאפוכין.

סאנקט־פעטערבורג, 21 נאיאבר 1908.

וועגען זיין געשפרעך מיט לאפוכינ׳ען און וועגען לאפוכינ׳ס בריף צו סטאליפינ׳ען האט ארגונאוו מיטגעטיילט דעם צענטראל־קאמיטעט פון דער פארטיי אין פאריז, די מיטגלידער פון צענטראל־קאמיטעט, וועלכע האבען זיך דעמאלט געפינען אין פעטערבורג און דעם ארגאניזאציאנס ביורא פון דעם צ. ק. ס׳איז בעשלאסען געווארען צו ווארענען די חברים אין פעטערבורג און אין אנדערע ערטער אין רוטלאנד, וואס זענען געשטאנען נאהענט צו די וויכטיגסטע אונטערנעהמונגען פון דער פארטיי, זיי זאלען זיין פארזיכטיג. צו ברענגען די זאך אין דער עפענטליכקייט האט מען געהאלטען פאר נאך פריהצייטיג, ווייל די חשדים האבען נאך געדארפט אויסגעפארשט ווערען אין אויסלאנד.

ארגונאוו האט זיך געזעהן מיט די וויכטיגסטע מיטגלידער פון דער קאמפס־ארגאניזאציע און האט זיי איבערגעגעבען וועגען זיינע ענטדעקונגען. יענע האבען זיך גראד פערנומען צו פאהרען קיין אויסלאנד אויף א בעראטונג מיט אזעוו׳ן וועגען די וויכטיגסטע פלענער. זיי זענען מסכים געווען, אז מ׳דארף אנגעהמען פארזיכטיגקייטס־מיטלען, אבער צום סוף אליין, אז אזעוו איז א פראוואקאטאר האבען זיי זיך בעצויגען סקעפטיש.

די בעגעגעניש פון די ס.־ר. מיט לאפוכינ׳ען אין לאנדאָ.

אין אנפאנג דעצעמבער איז ארגונאוו אפגעפאהרען קיין אויסלאנד, לאפוכין איז אוועקגעפאהרען נאך פריהער.

אין פאריז האט ארגונאוו זיך תיכף געזעהן מיט די מיטגלידער פון צענטראל־קאמיטעט און ער האט זיי מיטגעטיילט אלצדינג, וואס ער איז געוואויר געווארען פון לאפוכינ׳ען. אלע זענען געווען איינפערשטאנדען, אז די לאגע איז אויסערגעוועהנליך ערנסט, פונדעסט די אלגעמיינע מיינונג איז געווען, אז לאפוכינ׳ס אינפארמאציעס דארף מען נאך נאכקאנטראלירען.

אזעוו האט זיך צו דער צייט געפונען אין פאריז, און איז געשטאנען אין א נאהנטען קאנטאקט מיט די מיטגלידער פון צענטראל־קאמיטעט. נאר מיט׳ן מאמענט, ווען ארגונאוו איז געקומען פון פעטערבורג, האט זיך די בעציהונג צו איהם געביטען. מ׳האט איהם אנגעהויבען אויסצומיידען, מ׳האט איהם מעהר נישט פערטרויט אין דער ארבייט און אין די בעשלוסען פון צ. ק., אויף די זיצונגען האט מען איהם מעהר נישט איינגעלאדען. אזעוו האט אבער געוואוסט, אז ארגונאוו איז געקומען, ווייל פון וועגן האט ארגונאוו געשיקט א דעפעשע, וועלכע איז אזעוו׳ן געווארען בעקאנט.

אין עטליכע טעג ארום האט ארגונאוו בעקומען א מיטטיילונג פון לאפוכינ׳ען, וועלכער איז געקומען קיין לאנדאן. לאפוכין האט געשריבען, אז אין לאנדאן וועט ער חיילען אנ׳ערך א וואך צייט און ער האט אנגעוויזען דעם האטעל, וואו ער איז איינגעשטאנען. ס׳איז בעשלאסען געווארען, אז צו לאפוכינ׳ען וועלען פאהרען דריי מיטגלידער פון צ.־ק.: ארגונאוו, סאווינקאוו און טשערנאוו. ארגונאוו איז בעפאהרען פריהער פאר די אנדערע צוויי.

(פארטזעצונג קומט).

ווי אזוי אנ'ארים ווייבעל איז געווארען די רייכסטע פרוי אין דער וועלט.

בעריכטען פון יאפאן דערצעהלען וועגען דעם עקאנאמישען קריזיס וואס איז דארט בעשאפען געווארען דורך דעם צוזאמענבראך פון דער סוזוקי פירמע, מיט איהרע אומגעהייערע אינטערעסען. א גרויסע צאהל פון די באנקען איבער'ן לאנד האבען זיך געמוזט שליסען, די רעגירונג איז בעוועגט געצוואונגען צו רעזיגנירען און דער מיקאדא האט געמוזט פראקלאמירען א מאראטאריום אויף דריי וואכען צייט.

אז די סוזוקי פירמע איז געווען איינע פון די גרעסטע אין גאנצען אריענט, איז אין אלגעמיין בעוואוסט, אבער זעהר ווייניג מענשען, אפילו צווישען די, וואס האבען געהאנדעלט מיט יאפאן, האבען געוואוסט, אז דער דאמיגירענדער גייסט פון דער פירמע איז געווען אנ'אלטע פרוי, א זקנה, וועלכע האט דורך איהר אייגענעם ווילען און דורך איהר אייגענער געשעפטס-פעהיגקייט געשאפען די אומגעהייערע אינדוסטריעלע און קאמערציעלע מאשין, וואס איז אין איהר קראפט און איינפלוס געווען ענליך צו דער סטינעס ארגאניזאציע אין דייטשלאנד, אין די יאהרען ווען הוגא סטינעס האט געלעבט.

די סוזוקי פירמע איז געשאפען געווארען פון דער אלמנה מאדאם יאנג סוזוקי, וועלכע איז אין די לעצטע יאהרען בעשאצט געווארען ניט נאר אלס די רייכסטע פרוי אין יאפאן, נאר אלס די רייכסטע פרוי אין דער וועלט. זי איז איצט איבער 70 יאהר אלט, קליינגעוואקסען, מיט שווארצע אויגען און גרויע האר, אבער זי איז נאך געזונד אין שטארק, פיזיש און גייסטיג.

פערשידענע לעגענדעס טראגען זיך ארום וועגען איהר פערזענליכקייט אין די יונגערע יאהרען, און דערפון ווי זי האט אנגעהויבען די קאריערע וואס האט איהר געגעבען די גרעסטע מאכט אין לאנד.

די בעוואוסטע פאקטען וועגען איהר זענען, אז זי האט צו 13 יאהר חתונה געהאט און האט זיך אינטערעסירט מיט איהר מאנ'ס געשעפטען מעהר ווי־איל די געוועהנליכע פרוי אין יאפאן טוט עס. אין 1905 איז זי געבליבען אנ'אלמנה. איהר מאן האט איהר איבערגעלאזט א קליינעם געשעפט, וואו מען האט ראפינירט צוקער. זי איז צוגעטראטען צום געשעפט און גלייך אליין איבערגענומען די פערוואלטונג. זיצענדיג ביי א קליינעם טישעל אין א קליינעם צימער, האט זי ענערגיש גענומען ענטוויקלען דאס געשעפט. אין א קורצער צייט האט זי ניט נאר פערגרעסערט איהר צוקער געשעפט, נאר זי האט אויך גענומען האנדלען מיט אנדערע פראדוקטען. זי האט זיך גענומען צום מסחר פון רייז און אנדערע שפייז-פראדוקטען. און איז באלד אריבער צו מינעראלען. מיט אומגעהייערער שנעלקייט איז געוואקסען איהר רייכטום און איהר איינפלוס, ביז זי איז געווארען די גרעסטע עקאנאמישע מאכט אין לאנד, מיט א קאנטראל אויף בליי, קופער, מיט פאבריקען פון שטאל, גומע, סעלולאיד און אנדערע ארטיקלען; מיט מיהלען פון מעהל; מיט אייגענע שיפען און האפענס; מיט גרויסע ברויזער פון בראנפען און ביר; מיט אייגענע באנקען כמעט די גאנצע צוקער-אינדוסטריע אין יאפאן איז געלעגען ביי איהר אין די הענט. און אויף קאמפאר און רייז האט זי פאקטיש געהאט א מאנאפאל, דורך וועלכען זי האט קאנטראלירט דעם מסחר איבער דער גאנצער וועלט.

מאדאם סוזוקי'ס קאמפאניעס האבען אפטיילונגען אין לאנדאן, גלאזגאו, ניויארק, סאן פראנציסקא, סידני, האמבורג, קאלקוטא, שאנכאי, מעלבורן, וולאדיוואסטאק, באמביי, בערלין און אנדערע צענטערס. זי האט איבער 100 שיפען, וואס האבען פלאץ פאר איבער 100 מיליאן טאן פראכט, און איהר פערמעגען איז נאך מיט יאהרען צוריק געשאצט געווארען איז ווערט פון 150 ביז 200 מיליאן דאלאר.

אין דער צייט פון דער מלחמה האט מאדאם סוזוקי, צוזאמען מיט פיל אנדערע סוחרים אין יאפאן, געמאכט אוםגעהייערע פראפיטען. איהר העכסטען פונקט פון שפעקולאציע האט זי דער גרייכט אין יאהר 1918. זי האט דאן פערקאפט די גאנצע פראדוקציע פון רייז אין לאנד, און די ארימערע טיילען פון דער בעפעלקערונג האבען שטארק געליטען אלס רעזולטאט. דאס האט ביי די ברייטע מאסען ארויסגערופען אזא אויפרעגונג און האס, אז זי האט געמוזט אנטלויפען פון איהר רייכער היים. זי איז געגאנגען זוכען שוץ פון איין האטעל צום צווייטען, אבער די האטעלס האבען ניט געוואגט איהר אריינצונעהמען.

זי איז דאן אפגעפאהרען אין איינער פון איהרע טיי-פלאנטאציעס, אבער זי האט אויך שטארק שפעקולירט אין טיי, און ווען עס איז צווישען דער ארימער בעפעלקערונג בעקאנט געווארען ווער זי איז, האט מען זי אויך פון דארט פערטריבען. דער סוף איז געווען, אז זי האט א לענגערע צייט געמוזט וואוינען פערשטעלטערהייט אונטער א פרעמדען נאמען.

שפעטער האט זי טעלעגראפירט א האלב מיליאן דאלאר צום אינפרן-מיניסטער, מיט א פערלאנג, ער זאל עס אויסטיילען ווי ער וועט בעפינען פאר נויטיג, צווישען דער ארימער בעפעלקערונג פון לאנד. דאס נייעס איז בעקאנט-געווארען אין דער פרעסע. און די פערביטערונג פון די יאפאנעזער געגען דער רייכסטער פרוי אין לאנד איז געווען אזוי שטארק, אז זיי האבען זיך ענטזאגט צו נעהמען איהר הילף און פערברענט איהר פראכטפולע היים אין טאקיא.

בלויז איהר ארמעע פון אנגעשטעלטע זענען איהר די גאנצע צייט טריי און איבערגעגעבען, און צווישען געשעפטסלייט און יאפאן הערשט די מיינונג, אז ווי גרויס עס זענען געווען די פערלוסטען, וואס האבען אנגעגריפען איהרע געשעפטען, וועט מאדאם סוזוקי אנהאלטען איהר מאכט און רעטעווען איהרע געשעפטען דורך דער איבערגעגעבענקייט פון איהרע בעאמטע און אנגעשטעלטע.

Dr. St. HEINRICH

ספעצ. פאר קינדער- און אינערן-קראנקהייטען.

פאמארסקא 10, טעל. 47-67

עמפפאנגט פון 4 ביז 6 נאכמיטאג, אויך אין זשאכאוויעק אין דער

Willa Sokołowskiego obok dworca.

Dr. Z. Rakowski

ספעציאליסט פאר אויערן-, נאז, האלז- און לונגען-קראנקהייטען.

קאנסטאנטינאווסקא 9 טעלעפאן 27-81

שפרעכשטונדען פון 12 ביז 2 און פון 5 ביז 7. נעמט אויך אן אין לאמשניצע ונקרושער 17 פון 10—11 און נ.מ. פון 2—5

Dr. med. H. LUBICZ

צעגעלניאנא 43, טעל. 41-12

ספעציאליסט פאר הויט, ווענערישע און נערווען קראנקהייטען.

איז צוריקגעקעהרט.

בעהאנדלונג מיט קווארץ-לאמפען (האר-אויספאל) נעמט אן פון 8—10 און פון 5—8 אווענד

שטורם אין פראנצויזישען פארלאמענט צוליב שווארצבארד'ן.

פאריז, 13 (י.ט.א. טעלעגראפיש) אויף דער זיצונג פון פראנצויזישען פארלאמענט, בעת דער דיסקוסיע וועגען דער קאמוניסטישער פראפאגאנדע אין פראנקרייך, האט דער רעפובליקאנישער דעפוטאט סוליע אין זיין רעדע געזאגט, אז עס זענען פערהאן בעווייזען, אז שווארצבארד איז געשטאנען אין בעציהונגען מיט די קאמוניסטען.

ביי די דאזיגע ווערטער איז אין זאל ענטשטאנען א גרויסער טומעל, עס האבען זיך געטראגען פראטעסטען און מען האט פערלאנגט פון דעפ. סוליע ער זאל דעם פארלאמענט צושטעלען די כלומרשטע בעווייזען אויף וועלכע ער שטיצט זיך.

דעפ. סוליע האט אבער קיין קאנקרעטע בעווייזען ניט געקענט ברענגען. ער איז אראפ פון דער טריבונע, אונטער א געוואלדיגען שטורם.

רעכטליכע לאגע פון דייטשען יודענטום.

בערלין, (יט"א) דער „צענטראל-פעראיין" פון די דייטשע בירגער פון יודישען גלויבען האט צונויפגערופען א ספעציעלען יוריסטען-קאנפערענץ, וואס וועט זיין געווידמעט דער רעכטליכער לאגע פון דייטשען יודענטום. די קאנפערענץ וועט געעפענט ווערען דעם 18-טען יוני. צו דער קאנפערענץ ווערען דורך בעקאנטע יוריסטען צוגעגרייט גרינדליכע רעפעראטען.

א וויכטיגע ערפינדונג

פון אנ'ארץ-ישראל'דיגען באהן-אינזשיניער.

ירושלים, (יט"א) דער הויפט-פערוואלטער פון די ארץ ישראל באהנען, אינזשיניער מאאושלי האט ערפונדען אנ'אפאראט, וואס ערלויבט מאמענטאל צו פערהאלטען א באהן-צוג, וועלכער געהט בארג-ארויף אדער בארג-אראפ. די ערפינדונג איז ספעציעל וויכטיג פאר די ארץ ישראל - באהנען, צוליב דעם בערגיגען כאראקטער פון לאנד.

דער נייער אפאראט וועט אין קורצען איינגעפיהרט ווערען אויף אלע באהנען אין ארץ-ישראל.

הרב הכולל קוק צום רב צירעלסאן.

ירושלים (י.ט.א.) דער רב הכולל פאר ארץ-ישראל יצחק מאיר קוק האט איבערגעשיקט א בריף דעם קישענעווער רב און געוועזענעם סענאטאר צירעלסאן, אין וועלכען ער דריקט איהם אויס זיין אנערקענונג אין נאמען פון ארטאדאקסישען יודענטום אין ארץ-ישראל פאר זיין מוטיגער פערטיידיגונג פון די יודישע רעכט אין רומעניען.

הרב צירעלסאן האט אויף דעם בריף געענטפערט, אז די שטעלונג פון זיינע ארטאדאקסישע פריינד אין ארץ-ישראל שטארקט איהם זעהר און גיט איהם צו מוט, כדי פארטצוזעצען זיין טעטיגקייט, וועלכע ער האלט פאר זיין פליכט.

א נייע וועלט-מלחמה

קען אויסברעכען ביי די פערפומעריע-אינהאבער צוליב די שטארק-רעדוצירטע פרייזען פון אלע קאסמעטישע ארטיקלען, ווי: פודער, פערפומען, קעלנישע בלומען וואסער, פערשידענע קרעמען, וואס די בעקאנטע פירמע י. דרוקער, זאוואדזקא 11 האט ארויסגעשטעלט. ביטע זיך צו איבערצייגען.

גלייכצייטיג ווערט בעמערקט, אז דער פרייז פון קאטי-פודער איז פערקלענערט געווארען ביז 2.90 א שאכטעל.

רעיעלע סחורה! סאלידע בעהאנדלונג.

פאר ענגראסיסטען—גרויסער ראבאט. מיט אכטונג

J. DRUKIER,

.11 ZAWADZKA 11

אין פלאמען פון ליבע און האס

(ראמאן).

(41

— אויף וואס זשע קענען מיר אין ריכטען? — האט יהודית א פרעג געטון.

— דערווייל האט זיך גארניט געענדערט אין דעם פערמשפט'ס לאגע! — האט דער אויספארשונגס-ריכטער דערקלערט — ער איז פער'משפט צום טויט. זיין אפעלאציע איז אפגעווארפען. גארנישט אין דער וועלט קען איהם ראטעווען.

— און ווען מען געפינט אזוי דעם ריכטיגען שולדיגען?... ווען ס'וואלטען געווען נעגיג בעווייזען... ווען יענער, צום ביישפיל, וואלט זיך אליין מודה געווען?..

— יא, דאס איז די איינציגע רעטונגס-מעגליכקייט פאר לוריע'ן...

— און נאך דעם אלעמען, ווי איהר גלויבט אין דעם, אז לוריע איז אומשולדיג, ווען איהר דערלויבען, אז מען זאל איהם חידער פיהרען צו דער תליה?!

— איך קאן זיך דא גארנישט העלפען!

— ס'איז געבליבען די עקזעקוציע אפצושטעלען איינגאנצען אויף פינף טעג. אין משך פון די אויסגעבליבענע פאר טעג וועלען מיר ניט האבען די מעגליכקייט צו בעווייזען דרייהויק'ס שולדיגקייט. גיט נאר א טראכט, ווי קורץ דער טערמין איז!

— איהר ווערט האבען מעהר, ווי די פאר טעג...

— וואס רעדט איהר?

— איך וועל פון אלץ, וואס איך וועל נאר בכוח זיין צו טון, כדי צו אפעלירען דעם טערמין פון דער עקזעקוציע. איך וועל תיכף בעזוכען אליין דעם גענעראל-פראקוראר, און אויב עס וועט נויטיג זיין, וועל איך אויך גיין צום מיניסטער, און איך וועל זיך בעמיהען צו זיסצוקריגען אנ'ערלויבעניש אויף אפלעגען די שטראף אויספיהרונג.

— אנ'אהנטערמינירע פראלאנגאציע?

— ניין, דאס איז אוגמעגליך!

— הער ריכטער, פוצל'ט דאס אויס, און מיר וועלען פאר אייך דאס גאנצע לעבען גאט דאנקען.

— ליידער! ווען ס'זאל מיר אפילו גראטען, רעכען איך אבער ניט, אז ס'זאל ברענגען צו פאזיטיווען רעזולטאט! די לעמבערגער פאליציי איז א שטארקע און געשיקטע, אבער ווער ווייסט, צי וועט זי זיך קאנען אנ'עצה געבען מיט אזא קאמפליצירטען, פערפלאנטערטען פאל?

— זעהט נאר, הער ריכטער די עקזעקוציע זאל ווערען אפגעלייגט, און איך... אפילו, ווען איך זאל דארפען פון דער וועלט געהן, וועל איך שוין ארויסראטעווען מיין פאטער!

— צי האט איהר עפיס א ספעציעלע האפענונג?

— איהר האט דאך נאר וואס געזאגט, אז די פאליציי איז א שטארקע קראפט...

— ס'איז אזוי!

יהודית האט אנגענומען דעם ריכטער פאר'ן האנד, און עטוואס איינבויגענדיג זיך צו איהם, האט זי שטיל ארויסגעזאגט:

— איך קאן א כוח, וואס איז שטארקער פאר דעם פאליצייאישען.

— וואס פאר א קראפט? — האט דער ריכטער א שמייכעל געטון.

יהודית האט מיט די אויגען, וואס זענען געווען איבערפולט מיט ענערגיע און האס, ארויסגעזאגט:

— ליבע!

ווייזט אויס, אז דער ריכטער האט זי גוט פערשטאנען, ווייל ער האט שוין ביי איהר מעהר גארנישט געפרעגט.

בלויז אין די אויגען זיינע האט זיך בעוויזען דער אויסדרוק פון פערוואונדערונג און אכטונג פאר דער יונגער דרייסטער מיידעל.

ער האט זיך פערגוינגט פאר איהר און שטיל געזאגט:

— איך ווינש אייך, פריילין, פון גאנצען הארצען, ס'זאל אייך גראטען!

דעמזעלבען טאג איז דער אויספארשונגס-ריכטער אוועקגעפאהרען, און זיך תיכף געווענדעט צו די העכסטע געריכטס-אינסטאנצען.

וועגען דעם רעזולטאט פון זיין צווייטער אויספארשונג אין דעם ענין לוריע האט ער גערעדט מיט אזוי פיל איבערצייגונג און ברען, אז דער גוט-געשטימטער גענעראל-פראקוראר האט ארויסגעגעבען א פעראראדנונג אפצולייגען די עקזעקוציע ביז'ן אנהויב קומענדיגען יאהר.

וועגען דעם דאזיגען בעשלוס האט דער אויספארשונגס-ריכטער תיכף מודיע געווען יהודית'ן.

— פון היינט איבער א האלב יאהר, אדער מיין פאטער וועט זיין פריי און דער פערברעכער דעמאסקירט, אדער איך אליין וועל שטארבען? האט דאס מיידעל צוגעשוואוירען.

— פון היינט איבער א האלב יאהר — האט פערטראכט צוגעגעבען דער אויספארשונגס-ריכטער — וועט זעהר פיל געשעהן אין אונזער פאטערלאנד, מחמת מיר שטעהען ערב א קריג, וואס קאן זיך פונאנדערפלאקערען אין א וועלט-מלחמה.

און פאקטיש איז אין עטליכע טעג ארום אויסגעבראכען דער מורא'דיגער וועלט קריג, וואס האט גאנץ אייראפא ארומגעכאפט אין זיינע פלאמען.

(פארטזעצונג קומט).

פּאָרערס איבעראל
נאר פאטענטירטע
פעלד-בעטען!
פערזוכען פון דער פאבריקס-מארקע
PALMA-PATENT
פאר וועלכע מיר גאראנטירען.
אויך שטענדיג אויף לאגער אין א גרויסער אויסוואהל ניקעל-בעטען, קינדער-בעטען, שטעריקאנקעס, קינדער-וועגעלעך, שטעקאָוועס און געבעטעטע מאטראצען.
ביליגסטע פרייזען: רעאלסטע באהאנדלונג ביליגסטע פרייזען!
לאדז, פּולנאצנא 24.

סאפּ- וועהטאג און ערשעפּונג,
ווי אויך מאגען-פערדארבונג, לעבער-קראנקהייטען, נירען, גאל-שטיינער, רעוומאטיזם, ארטערטיום, העמארידען-וועהטאָגען קומען פון צולייב דער שלעכטער שטאף-ווערקסלונג און פעראונרייניגונג פון בלוט און מענשליכען ארגאניזם.
ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA
מירקען צו א גוטער שטאף-ענדערונג, ערוועקען צו פערדייען, ריינגיגען דאס בלוט און אלערערשט מאכען געזונד דעם מאגען און ברענגען צו א רעגולערע פונקציע פון דער לעבער און נירען, זאָווי בעזייטיגען שטילגאנג, און
ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA
בעזייטיגען פון ארגאניזם די גיפט פערדייטע רעשטלעך, ווי אויך בעקעמפען דאס שאפען זיך פון פערזעצונגען, וואס איז גורם צו רעוומאטיזם און אטרעטיזם.
ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA
בעזייטיגען און פערהיטען דאס שאפען זיך פון גאל-שטיינער און פערמילדערען די העמארויד-שמערצען.
די פרייזען א האלבע שאכטעל 1.50 זל.
א דאפעלטע שאכטעל 2.50 זל.
צו בעקומען אין אלע אפטייקען און אפטייק-סקלאדען. 190

הילפּעדאגאגישע
קורסען
פאר שוואכבעפעהיגטע און שווערערציהבארע קינדער.
שפראכשטערונגען (שטאמלען, פויגשטומהייט)
Dr. med. A. Szmirgeld
נערווען-ארצט.
עלעקטריזאציעס, ליכטהיילבעהאנדלונג.
CEGIELNIANA 6, tel. 51-89
עמפפאנגט פון 5 — 7 אבענד

Dr. med.
BRAUN
פאלודניאווא 28
טעלעפאן 40-26
ספעציאל-ארצט פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער - שוואכע.
בעהאנדלונג מיט קווארץ-ליכט (האר-אויספאל)
נעמט אן פון 9—12 פריה און פון 5 — 8 אבענד

Dr. med.
H. Lajchter
קאנסטאנטינער 9.
רוג זאכאדניא טעל. 49-66
צאהן - כירורג
ספעצ. פון כירורגישע קראנקהייטען ווי: שטשענקעס, ציסטען, רוישא-סלעס, צאהן - פיסטולעס א.ז.וו. נעמט אן פון 1½—5 און זונטאג פון 9—11.

Dr. H. WOŁKOWYSKI
זאכאדניא 57 (צעגעלנ.19)
טעלעפאן 19-94.
ספעציאל-ארצט פאר הויט-און וועגערישע קראנקהייטען, מענער-שוואכע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען.
נעהמט אן פון 5—8 אבענד, פרויען פון 4—5. ספעציעלער וואַרטע-זאַל.
603

ס'ווערט געזוכט
א קראוואטען-נייערין,
ווי אויך א לערן-מיידעל, וואס קען גייהען אויף א מאשין אין דער קראוואטען-פאבריק, נאוואמייסקא 10

השבת אבדה.
אויפ'ן קאלישער וואקזאל האב איך פערלוירען די לעצטע 155 זל., וואס איך האב מיר געבראכט פון ווארשא, כדי צו קויפען א ביסעל סחורה. דער ערהרליכער פינדער ווערט געבעטען, רחמנות האבען אויף מיר און מיר אפּגעבען אויף בערעק יאסעלאוויטש-גאס 10, צום מנקר.
566

שניידער-
הילף!
בעטיש וואשען גאראנטירען 5 זל. פרעסען גארניטורען 3 זלאטעס ס'ווערען אויך אפגעשיקט אהיים. עס ווערט אויך געפרעסט אויף דער שטעל.
856
קאנסטאנטינער 5 ח.1.

Dr. med.
L. Pikielny
ספעציאל-ארצט פאר
נירען, בלאזען און
הארן - קראנקהייטען
Nawrot 8,
telefon 19-90.
עמפפאנגט פון 4—7 אוו. 145

Dr. med
STUPEL
Szkolna 12
ספעציאליסט פאר הויט, האר און וועגערישע קראנקהייטען, מענער-שוואכע, רענטגען-שטראהלען און קווארץ-ליכט, עלעקטרא-טעראפיע.
נעמט אן פון 6—9 און אינ'ט

Dr. med. **Ludwik**
Rapeport
Pr. Narutowicza 25
(Dzielna) tel. 44-10.
ספעציאליסט פאר נירען, בלאזען און הארן - קראנקהייטען
נעמט אן פון 1 ביז 2 און פון 4 ביז 7 אבענד.

Dr. ADAM
GROSGLIK
Al. Kościuszki 27,
tel. 51-78
הויט און וועגערישע קראנקהייטען און ליכט-היילאינסט. נעמט אן פון 4—7 אין אבענד

Dr. med.
W. Eychner
פרויען-קראנקהייטען
און אקושעריע
זגעזשער 11 טעל. 34-72.
נעמט אן אין דער לעמשניצע פעטריקאווער 294 פון 12—2 מיטאג און דער היים פון 6-8 אוו.

צאהן-ארצט
S. LIBERMAN
Konstantyn. 46
נעהמט אן פון 8—10 פריה
און פון 4—8 אווענד.

צו אלע, וועלכע עסען!
ס איז נישט פערהאן קיין מענשען, וועלכער זאל נישט געבן האבען קיין שווייצער-קעז, הערינג א לאטקע א. א. וו. ווי אויך שארפע גע-ראנקען. לויידער, מוזען די מענשען רעזיגנירען פון פערגע-ניגען צו עסען די דערמאהנטע מאכלים צוליב דעם נישט אנגענעהמען ריח, וועלכע פיהלט זיך פונ'ם מויל נאכ'ן עסען. אלע מאכלים בכלל, אהן אויסנאהם, לאזען איבער דעם קאנסומענט, צוליב'ן זיין פוילען און צופאלענקייט, ברעקלעך עסען צווישען די ציינער, וועלכע גיבען ארויס דעם אוג-אנגענעהמען ריח, הגם פיל קלענער.
דאס איינציגע מיטעל, וועלכעס בעזייטיגט דעם שלעכטען געשמאק און ריח פון מויל איז
FERMENTINA
מיט וועלכען מ'דארף שווענקען דאס מויל נאך יעדען עסען.
„פערמענטינא" קאנסערווירט די ציינער, פערשטארקט די יאסלעס, בעזייטיגט דעם שלעכטען ריח פון מויל און מאכט אנגענעהם דעם אטעם.
הויפט-סקלאד אויף פוילען: ROMAN WŁODARSKI, WARSZAWA, LUBIECKIEGO 5
צו בעקומען אין אלע אפטייקען, אפטייק-סקלאדען און פערפומעריע-געשעפטען. פרייז 2.75 זל. פאר שטיק. ווען מ'קריגט נישט, דארף מען זיך ווענדען צום הויפט-סקלאד אויף פוילען. פאר קונים פון דער פראווינץ ווערט ארויסגעשיקט נאכ'ן בעקומען פאראויס 3 זל. אדער 3.50 אויף א נאכנאהמע. 6181 היט זיך פאר פעלשונגען!
פערטרעטער אויף בעזונדערע שטעט אויף איינענער רעכנונג ווערט געזוכט.

Obwieszczenie.
Magistrat m. Łodzi podaje niniejszem do wiadomości, że imienne listy płatników **podatku przemysłowego** za r. 1926, nadesłane przez II, III i IV Urząd Skarbowy w Łodzi, wyłożone będą **od dn. 15 czerwca r.b.**- w myśl art. 80 ustawy o państw. podatku przemysłowym z dn. 15.VII.25 r (Dz.U.R.P. Nr. 79, poz. 550) – na przeciąg 4 tygodni w biurze Wydziału Podatkowego, Pl. Wolności Nr. 2, pokój Nr. 5.–

Osoby zainteresowane mogą przeglądać wspomniane listy w powyżej podanym lokalu codziennie od godz. 10–12½. 563

Łódź, dnia 13 czerwca 1927 r.

Magistrat m. Łodzi.

Przewodniczący Wydziału Podatkowego (—) I. KULAMOWICZ.

w/z. Prezydent: W. WOJEWÓDZKI.

והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר מה זאת?
פארוואס לויפט יעדער אין ביורא פעטריקאווער 17?
ואמרת אליו, זאלסטו איהם זאגען
— אז אין דעם ביורא —
17 פעטריקאווער 17
2-טען הויף, פארטער, דורכגאנג זאכאדניא 52, וואו ס'ווערט ערלעדיגט און געשריבען אלערליי ביטעס לוים'ן אומשטעלונגען, קלאָזולעס, זאבעזפעטשעניעס אויף אלע שטעדט אין פוילען, אפעלאציעס, אפאזיציעס, אדוואקאניעס, רעקורסען, וועגען פעטער און קאסאציאט-רושאנדז, ביטעס וועגען דירה און אוושאנד ראזוועמטשי און אין אלע פאליציי-בעצירקען, שותפות-אקטען, סטאטוטען, אקטען אינטערציזיעס, אקטען דאראוניעס, קארגע ספראוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אלע שפראכען.
רעכט-קאנסולענט י. מאנעלא, פעטריקאווער 17, זאכאדניא 52
שנעל, רעעל און ביליג!

מעבעל
איך קויף און פערקויף
דיוואנעס, פעלצען, ניי מאשינען, גארדעראבען, סאמאווארען א. ז. וו. און צאהל די העכסטע פרייזען!
א. ווייצמאן נארוטאוויטש 19
(דזיעלנא)
אין מעבעל-געוועלב, (בריזאט-וואוינונג שטשעפאנוויטש 29) ציי מיר אין שטענדיג דא פערש. געניצטע מעבעל און גוטען צושטאנד צו פערקויפען. 1334

לעמשניצע
פון דאקטוירים ספעציאליסטען און ערצטעל, דענטיסט.-קאבינ.
„Sanitas" Cegielniana 29, tel. 44-51.
נעמען אן פאלגענדע דר.:
ד"ר ענגעל
„ פריד
„ גערשטייז
„ גוטשטאט
„ אימיך
„ איציגזאן
„ קאצענעליזאן
„ ס. קאנטאר
„ לעווינזאן
„ פרוי לעווינזאן
ד"ר לאסקי
„ ש. מאלאוויסט
„ מארדקאוויטש
„ פריבולסקי
„ ה. ראקאווסקי
„ ג. ראזענבערג
„ פרוי ראזענבלאט
„ שאיעראוויטש
„ א. שטיינבערג
„ י. שטיינבערג
צאהן-ערצטע
צוקער
גרינשטיין-הארקאווי
קרעניצקא-ציפין
שאצקא
921

עלטערן!
פאר 3 זלאטים א וואך ווערט געלערנט מיט קינדער וואס לערנען און פאלקס-שולען: חומש, רש"י נ"ך, משניות, גמרא, יהדות, היסטאריע, רעדען און שרייבען העברעאיש און יודישע ברית ועלבסט צוזאמענשטעלען, דורכ'ן בעוואוסטען ארטאדאקסישען העברעאישען לעהרער י. ד. ראזענפעלד, פלאץ וואלנאשטשי 6 קווער אפ. רעכטס 2 שט. בעם.: סוערען אויך אנגענומען אנפענגער פון 5 יאהר אן.
א שטרענג רעליגיעזע ערציהונג! ערפאלג גאראנטירם!

מוטערס!
פערלאנגט אין די אפטייקען און סקלאד-אפטעטשנעס דעם היגיענישען
פודער פאר קינדער
„Puder Dzidzi"
(מיט'ן העהנדעל) 7571
וועלכער די רהאלט דעם קינד'ס קערפער אין געזונדהייט און ריינקייט.
א שאכטעל 60 גראשען.

טליתים-פאבריק
אויספערטיגונג פון וואלענע, האלב-וואלענע וזיידענע טליתים גס פערשידענע, ווי אויך טליתים-קטנים הגרם און דעמעניל מיט אויטפערטיגונג, אויך גארטלען, שפאניעס און ציצית
צו בעקומען ביליגער ווי איבעראל
ביי א. ה. ציטרינאווסקי, קאמיענא 1.
אין צוויישען אויף פארטער. קומט און איבערצייגט אייך! 690 בעמערקונג: מ'ווערען אויך אנגענומען אלטע טליתים צו וואשען.

אבאָנאמענט-פרייז:
אין לאדז: א חודש — 5 זלאטעס, — אויף דער פראווינץ: א חודש 6 זלאטעס, אין אויסלאנד מיט 50 פראצענט טייערער. — פאר'ן איבערשיקען און טערמין פון די אבאנסען איז די רעדאקציע נישט פעראנטווארטליך, די אדמיניסטראציע איז אפען בשעת און ביינאכט.

אנאנסען - פרייז:
פארן טעקסט 15 גראשען, פראנט 20 גראשען, אין טעקסט 40 גר., פראנט 60 גראשען, נאכ'ן טעקסט 10 גראשען, פריוואט 15 גראשען. — פאר אויסלענדישע אנאנסען 100 פראצענט טייערער. אויבער דער שטאט — 50 פראצענט טייערער.
פאר א מילימעטער - שורה.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg.
Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.